

ADVIESRAPPORT

Hbo-bachelor **Opleiding tot Fysiotherapeut**

(inclusief verlenging Bijzonder Kenmerk Kleinschalig en Intensief Onderwijs)

Hogeschool van Amsterdam

Datum visitatie: 31 maart en 1 april 2025

Datum rapport: 13 mei 2025

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	6
4.	OORDELEN PER STANDAARD EN EINDOORDEEL	7
4.1	Beoogde leerresultaten	7
	Bevindingen en overwegingen	7
4.1.1	Landelijk beroepsprofiel	7
4.1.2	Regionaal, landelijk en internationaal werkveld	7
	Samenvattend oordeel	8
4.2	Onderwijsleeromgeving	9
	Bevindingen en overwegingen	9
4.2.1	Doelgroep en instroom NL-traject en IPZ-traject	9
4.2.2	Doelgroep en instroom ESP-traject	10
4.2.3	Curriculum en didactisch concept NL-traject en IPZ-traject	10
4.2.4	Curriculum en didactisch concept ESP-traject	12
4.2.5	Staf NL-traject en IPZ-traject	13
4.2.6	Staf ESP-traject	14
4.2.7	Voorzieningen ESP-traject	14
4.2.8	Lectoraten NL-, IPZ- en ESP-traject	15
4.2.9	Opleidingscommissie NL-, IPZ- en ESP-traject	15
4.2.10	Minoren NL-, IPZ- en ESP-traject	15
	Samenvattend oordeel	15
4.3	Toetsing	17
	Bevindingen en overwegingen	17
4.3.1	Toetsing NL-traject inclusief IPZ	17
4.3.2	Toetsing NL-afstudeerprogramma	18
4.3.3	Toetsing ESP-traject	19
4.3.4	Toetsing ESP-afstudeerprogramma	20
4.3.5	Examencommissie, toetscommissie en toetsexpertisecentrum	21
	Samenvattend oordeel	21
4.4	Gerealiseerde leerresultaten	22
	Bevindingen en overwegingen	22
4.4.1	Afstuderen NL-traject inclusief IPZ	22
4.4.2	Afstuderen ESP-traject	22
	Samenvattend oordeel	23
4.5	Eindoordeel	25
5	STERKE PUNTEN EN AANDACHTSPUNTEN IN EEN NOTENDOP	26
5.1	Sterke punten	26
5.2	Aandachtspunten	27
BIJLAGE 1	Overzicht oordelen per standaard en eindoordeel	28
BIJLAGE 2	Programma en werkwijze	29
BIJLAGE 3	Bestudeerde documentatie	33
BIJLAGE 4	Adviezen panel 2017-18	35
BIJLAGE 5	Panelsamenstelling	38
BIJLAGE 6	Gebruikte afkortingen	39

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool van Amsterdam
Adres en website van instelling	Wibauthuis (WBH) Amstelcampus Wibautstraat 3b, 1091 GH Amsterdam www.hva.nl
BRIN en status instelling	28DN, bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief (geldig tot en met 4 november 2025) ¹
NAAM OPLEIDING	Hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut
Adres en website van opleiding	Nicolaes Tulphuis (NTH) Tafelbergweg 51, 1105 BD Amsterdam https://www.hva.nl/opleidingen/fysiotherapie
RIO-nummer ² (CROHO, ISAT)	34570 ³
RIO-onderdeel	Gezondheidszorg
Wettelijke beroepsvereisten	Het beroep van fysiotherapeut is een beschermde titel en valt onder artikel 3 van de Wet op beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)
Oriëntatie opleiding	Hbo
Niveau opleiding	Bachelor
Graad en titel	BSc
Aantal studiepunten (European credits)	240
Afstudeerrichtingen	Nederlandstalig regulier curriculum (voltijd)
	Interprofessionele Paramedische Zorg (voltijd)
	<i>European School of Physiotherapy</i> (voltijd)
Bijzonder kenmerk	De <i>European School of Physiotherapy</i> heeft het Bijzonder Kenmerk Kleinschalig en Intensief Onderwijs (BKKI)
Leeruitkomsten (WHW 1 januari 2025)	N.v.t.
Locatie(s)	Amsterdam
<i>Joint degree, double degree</i>	Niet van toepassing
Onderwijstaal	Nederlands in regulier curriculum (inclusief IPZ) Engels in <i>European School of Physiotherapy</i>
Datum locatiebezoek	31 maart en 1 april 2025
Visitatiegroep	Hbo B Fysiotherapie
Inleverdatum verslag	1 november 2025 ⁴

¹ Bron: https://publicaties.nvao.net/007908_28DN_Hogeschool_van_Amsterdam_ITK_Besluit_2019.pdf

² RIO staat voor Registratie Instellingen en Opleidingen. Het is een landelijk register waarin onderwijsinstellingen zelf drie zaken vastleggen: hun onderwijsaanbod, de manier waarop ze zijn georganiseerd en hoe je met ze in contact kan komen. DUO en andere erkennende organisaties leggen in RIO erkenningen en licenties vast. Zie voornamelijk informatie over relatie tot CROHO: <https://www.rio-onderwijs.nl/achtergrond>

³ Bron: website Dienst Uitvoering Onderwijs (Ministerie van OCW): <https://zakelijk.duo.nl/portaal/rio/selfservice/licenties/989f8550-fa13-4aee-ba72-d4b2d032d7ac?kenmerk=34570>

⁴ Bron: verslag NVAO: <https://www.nvao.net/files/attachments/9058/visitatieverslag.pdf> en brief van OCW (kenmerk 31234014) van 31 januari 2022.

2. SAMENVATTING

Opleidingstrajecten

De hbo-bacheloropleiding tot fysiotherapeut van de Hogeschool van Amsterdam wordt aangeboden in twee opleidingstrajecten: een vierjarige Nederlandstalige traject (vanaf nu NL-traject genoemd), met een aparte 'leerroute' voor interprofessionele paramedische zorg (het IPZ-traject) en een driejarig internationaal, Engelstalig traject '*European School of Physiotherapy*' (vanaf nu ESP-traject genoemd).

De opleidingstrajecten zijn door het panel beoordeeld op de vier NVAO-standaarden die van toepassing zijn op opleidingen van instellingen die beschikken over het ITK-keurmerk.

Het ESP-traject is bovendien beoordeeld aan de hand van de criteria voor een bijzonder kenmerk kleinschalig en intensief onderwijs (BKKI). Omdat het gaat om de derde BKKI-beoordeling (de eerste was de instaptoets (2014), de tweede de praktijktoets (2017-18), de derde is de verlenging), worden de BKKI-criteria integraal meegenomen⁵ en gekoppeld aan de "gewone" standaarden van de NVAO⁶.

Hieronder is per opleidingstraject weergegeven in welke studiejaren de huidige studentenpopulatie zich bevindt:

	Gestart in	Gesloten in	Nu studenten in	Afstudeerders
NL-traject curr. 2017*	2017	2023	Jaar 3 en 4	2021 t/m 2028
NL-traject curr. 2023	2023	-	Jaar 1 en 2	Vanaf 2027
NL-traject IPZ**	2022	-	Jaar 1, 2 en 3	Vanaf 2026
ESP-traject	2007	-	Alle studiejaren	Doorlopend

* De opleiding bestaat sinds 2007. De huidige studentenpopulatie zit in het 2017-curriculum en het 2023-curriculum.

** Het NL-traject IPZ wordt binnen de HvA de IPZ-leerroute genoemd.

Standaard 1 - Beoogde leerresultaten

De opleiding leidt op tot het landelijke KNGF-beroepsprofiel voor fysiotherapeuten. Hierin is het beroep beschreven in competenties en beroepsrollen op NLQF-niveau 6. Er vindt veel afstemming plaats met uiteenlopende gremia binnen het regionale, nationale en internationale werkveld. Het NL-traject heeft aanvullende beoogde leerresultaten en onderscheidt zich door de focus op werken als fysiotherapeut in de grootstedelijke context (regio Amsterdam), ESP heeft aanvullende beoogde leerresultaten en onderscheidt zich door de focus op werken als gedreven, creatieve, innovatieve, onderzoekende *global physiotherapist* van bovengemiddeld niveau (criterium A).

Het panel komt tot het oordeel dat de opleiding **voldoet** aan de criteria van **standaard 1** en dat ESP tevens **voldoet** aan **BKKI-criterium A**.

Standaard 2 - Onderwijsleeromgeving

Het panel stelt vast dat de opleiding – en dat geldt zowel voor NL inclusief IPZ als voor ESP – een adequate vertaling heeft gemaakt van de beoogde leeruitkomsten naar curriculuminhouden. De Amsterdamse kleuring is goed zichtbaar in meerdere programmaonderdelen van NL en IPZ, de internationale focus is goed zichtbaar in veel programmaonderdelen van ESP.

⁵ Zie Uitvoeringsregels NVAO versie september 2024 pagina 105.

⁶ Criterium A (Beoogde leerresultaten) aan Standaard 1, Criterium B (Programma: inhoud) aan Standaard 2, Criterium C (Programma: leeromgeving) aan Standaard 2, Criterium D (Instroom) aan Standaard 2, Criterium E (Personeel) aan Standaard 2, Criterium F (Materiële voorzieningen) aan Standaard 2, Criterium G (Gerealiseerde leerresultaten) aan Standaard 4.

De opleiding is pittig, dat geldt zowel voor NL inclusief IPZ als voor ESP. NL heeft verschillende goede matchingsactiviteiten om een realistisch beeld van de opleiding te scheppen. Het panel adviseert om de informatie op de website nog verder aan te scherpen, onder andere op basis van input van lopende studenten, zodat ook late aanmelders (die niet deelnemen aan matchingsactiviteiten) met een realistisch beeld starten. ESP-studenten weten waar ze aan beginnen. Ze lezen zich goed in en de selectie aan de poort gebeurt zorgvuldig, waardoor de instroom van hoog niveau is en past bij de doelen van de opleiding (criterium D). Mede daarom is de uitval bij ESP laag.

De gekozen didactiek varieert per opleidingstraject en is weloverwogen gekozen. NL faseert het 2017-curriculum uit en werkt al met het nieuwe, ontwikkelgerichte 2023-curriculum, passend bij de nieuwe inzichten in het onderwijs aangaande individuele ontwikkeling en werken met beroepstaken. IPZ heeft een eigen vraagstukken-uit-de-praktijk-aanpak met portfolio-opdrachten, passend bij het werken in de wijken. ESP heeft een klassiek modulair opgebouwd curriculum dat goed herkenbaar is voor internationale studenten en werkgevers. Het ESP-onderwijs is kleinschalig en intensief (criterium C) en er zijn veel extracurriculaire, leerprocesondersteunende activiteiten (criterium B), onder andere om het gevoel van de *extended family* te ondersteunen. Het panel adviseert bij het 2023-curriculum om studenten meer mee te nemen in de didactische keuzes en bij het ESP-curriculum om de onderlinge samenhang van de modules beter zichtbaar te maken.

Tijdens de opleiding worden studenten goed begeleid, zowel inhoudelijk als bij hun studieproces. Docenten zijn vakdeskundig en didactisch goed onderlegd. Dat geldt voor NL, IPZ en ESP. Sommige docenten NL moeten voor het 2023-curriculum nog groeien in hun nieuwe, meer coachende rol. De opleiding is zich daarvan bewust en biedt verschillende vormen van professionalisering aan. Het werken met professionele leergemeenschappen (PLG's) binnen NL levert een gevoel van kleinschaligheid op en is daarmee voor studenten een verbetering; ze voelen zich meer gezien. Het panel adviseert oog te houden voor de samenhang en afstemming tussen de PLG's en voor het effect op de werkdruk van docenten. Het ESP-traject beschikt over een eigen docententeam, dat qua diversiteit in culturele achtergrond en internationale werkervaring en qua gedrevenheid past bij de doelen van de opleiding. ESP-docenten zijn binnen en buiten de campus nauw bij hun studenten betrokken. Gezamenlijk vormen ze een *extended family*, passend bij kleinschalig en intensief onderwijs (criterium E). ESP beschikt daarbij bovendien over fraaie eigen voorzieningen (criterium F).

De opleiding heeft uiteenlopende voorzieningen voor studenten met een functiebeperking, in de vorm van technologische aanpassingen en in de vorm van persoonlijke ondersteuning. NL-, IPZ- en ESP-studenten zijn hiermee bekend.

Onderwijs en onderzoek gaan hand in hand bij NL, IPZ en ESP en er is sprake van een vruchtbare samenwerking tussen lectoren en docenten. Het panel waardeert het dat het primaire doel van het onderzoek is om het onderwijs te verbeteren.

Het minorenaanbod bij NL, IPZ en ESP is voldoende breed om te kunnen voorzien in individuele behoeften van studenten en tegelijkertijd voldoende specifiek om bij te dragen aan het realiseren van beoogde leerresultaten.

Het panel komt tot het oordeel dat de opleiding **voldoet** aan de criteria van **standaard 2** en dat ESP tevens **voldoet** aan **BKKI-criterium B tot en met F**.

Standaard 3 - Toetsing

Het panel stelt vast dat voor het 2017-, het 2023-curriculum en IPZ de gekozen toetssystematiek in lijn is met de onderwijsvisie die aan de respectievelijke curricula ten grondslag ligt en dat de toetsing het voor studenten mogelijk maakt om de realisatie van de beoogde leerresultaten aan te tonen. Dat IPZ'ers na hun keuze voor fysiotherapie meegaan in de "gewone" fysiotherapietoetsing, maakt dat alle beoogde leerresultaten voor fysiotherapeuten ook door IPZ'ers aantoonbaar gerealiseerd moeten worden. Vooral met het oog op de BOKSA van het KNGF vindt het panel dat belangrijk.

De NL-toetsing is transparant, NL-studenten kunnen wel beter meegenomen worden in de toetsvisie bij het 2023-curriculum. Verder adviseert het panel om te onderbouwen op welke punten bij het

ontwikkelingsgericht toetsen afgeweken wordt van de uitgangspunten van programmatisch toetsen en waarom.

De opleiding steekt aantoonbaar energie in de scholing van stage-examinatoren en -begeleiders (BKE/SKE/stagebegeleiderscursus).

Het panel vindt dat het NL-afstudeertraject met bijbehorende eindproducten weloverwogen ingericht is. De student demonstreert ermee aan de slag te kunnen als startende beroepsbeoefenaar op hbo-bachelorniveau binnen een grootstedelijke context.

De feedback op de beoordelingsformulieren van de NL-afstudeerproducten is rijk, ontwikkelgericht en leerprocesondersteunend en het panel vindt het concept van in duo's aan een thesis werken fraai en goed passend bij de beroepsrol van samenwerkingspartner. De beoordeling van de individuele bijdragen van de studenten kan nog wat verder aangescherpt worden. In meer algemene zin kan het invullen van de beoordelingsformulieren van NL-eindwerken beter voor wat betreft de navolgbaarheid van de afstemming tussen de beide beoordelaars en de totstandkoming van het eindoordeel.

Het panel stelt vast dat voor ESP de gekozen toetssystematiek in lijn is met de onderwijsvisie die aan ESP ten grondslag ligt en dat de toetsing het voor studenten mogelijk maakt om de realisatie van de beoogde leerresultaten aan te tonen.

Het panel vindt dat het ESP-afstudeertraject met bijbehorende eindproducten weloverwogen ingericht is. De student toont ermee aan wereldwijd aan de slag te kunnen als *global physiotherapist*.

Het panel is onder de indruk van de manier waarop de beoordeling van de toetsing van de wereldwijde stages is ingericht. Tegelijkertijd vraagt het panel, net als bij het NL-traject, aandacht voor de navolgbaarheid van de concrete uitwerking daarvan op de beoordelingsformulieren.

Het panel vindt dat de opleiding goed geëquipeerd is met een faculteitsbrede examencommissie en toetscommissie en een opleidingsgebonden toetsexpertisecentrum. Deze drie gremia waarborgen tezamen een toetskwaliteitscultuur. De examencommissie is goed in het onderhouden van relaties met stakeholders, waaronder het MT, maar adviezen van de examencommissie leiden niet altijd tot veranderingen. Examencommissie en MT hebben daarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Het panel komt tot het oordeel dat de opleiding **voldoet** aan de criteria van standaard 3.

Standaard 4 - Gerealiseerde leerresultaten

Het panel vindt het gerealiseerde eindniveau van het NL-traject en het ESP-traject goed tot zeer goed en stelt vast dat de opleiding de studenten goed voorbereidt op de arbeidsmarkt. Met name het ESP-traject leidt ook goed op tot vervolgonderwijs en -onderzoek in binnen- en buitenland (criterium G).

Het merendeel van de NL-alumni gaat direct aan de slag in de eerstelijnszorg, een substantieel deel van de ESP-alumni gaat verder met studie en onderzoek (master en PhD).

Het panel geeft het ESP-traject in overweging om PAP3 formeel onderdeel te maken van het afstudeertraject, omdat bij dit onderdeel een beroep gedaan wordt op de vindingrijkheid en het innovatief vermogen van studenten. Deze kenmerken maken deel uit van het ESP-profiel en verdienen in de ogen van het panel daarom een plek in het afstudeertraject.

Tot slot verdient het ESP-traject alle lof voor de rendementen (criterium G). Met een driejarig curriculum en een zeer diverse instroom mag de ESP er trots op zijn dat gemiddeld 74,4% binnen 3 jaar afstudeert en 84,2% binnen 4 jaar.

Het panel komt tot het oordeel dat de opleiding **voldoet** aan de criteria van **standaard 4** en dat het ESP-traject tevens **voldoet** aan **BKKI-criterium G**.

Adviezen panel 2017-18

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding adequaat is omgegaan met de adviezen van het vorige visitatiepanel. De meeste aanbevelingen en adviezen zijn onverkort opgevolgd. Daar waar dat niet het geval is, heeft de opleiding de keuze overtuigend onderbouwd. (Bijlage 4 bevat een uitgebreid overzicht van alle adviezen en de opvolging.)

Eindoordeel

Het oordeel van het panel luidt op alle vier de standaarden 'voldoet' en het eindoordeel is daarmee **positief**. Het panel adviseert de NVAO om dienovereenkomstig te besluiten.

Het panel is voorts van oordeel dat het ESP-traject aan alle BKKI-criteria voldoet en dat **verlenging van het bijzonder kenmerk kleinschalig en intensief onderwijs** legitiem is.

Namens het voltallige panel,
13 mei 2025

Mw. drs. Karin Verschoor - Withag
(voorzitter)

Mw. drs. Barbara Roemers
(secretaris)

3. INLEIDING

Instelling

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) is in 1993 ontstaan na de fusie van de Algemene Hogeschool Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam. De HvA telde na de fusie 17 instituten. In 2008 zijn de opleidingen thematisch gegroepeerd. Op basis van deze indeling zijn er destijds zeven faculteiten gevormd (1) Bewegen, Sport & Voeding, (2) Business & Economie, (3) Digitale Media & Creatieve Industrie, (4) Gezondheid, (5) Maatschappij & Recht, (6) Onderwijs & Opvoeding en (7) Techniek. De faculteit Bewegen, Sport en Voeding en de faculteit Gezondheid zijn in 2024 samengevoegd in de nieuwe faculteit Gezondheid, Sport en Bewegen⁷. De HvA telt sindsdien zes faculteiten.

De HvA biedt opleidingen aan op alle hbo-niveaus (associate degree, bachelor en master) en in verschillende varianten (voltijd, deeltijd, duaal), daarmee een brede studentenpopulatie bedienend.

Faculteit

De Faculteit Gezondheid, Sport en Bewegen (FGSB) is met zo'n 6.500 studenten een middelgrote faculteit van de HvA. (Business & Economie en Digitale Media & Creatieve Industrie zijn groter dan FGSB, Maatschappij & Recht is vergelijkbaar met FGSB en Onderwijs & Opvoeding en Techniek zijn kleiner dan FGSB.)

FGSB biedt opleidingen aan op alle hbo-niveaus (associate degree, bachelor en master) en in verschillende varianten (voltijd, deeltijd, duaal). Daarnaast heeft de faculteit ook een uitgebreid aanbod aan korte cursussen, variërend van enkele dagen tot enkele maanden. Het merendeel van deze opleidingen en cursussen is Nederlandstalig, enkele zijn Engelstalig⁸. De faculteit bedient daarmee een brede doelgroep.

Opleiding en vorige visitatie

De opleiding tot fysiotherapeut van de HvA bestaat al heel lang en begon in 1912 als opleiding heilgymnastiek⁹. Ook de internationale Engelstalige opleiding bestaat al decennia. De Nederlandstalige, vierjarige hbo-bacheloropleiding tot fysiotherapeut en de internationale, Engelstalige driejarige *European School of Physiotherapy* van de HvA bestaan volgens de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) sinds september 2007¹⁰.

De *European School of Physiotherapy* is in 2014 voor het eerst beoordeeld in het kader van de toekenning van het bijzonder kenmerk kleinschalig en intensief onderwijs (BKKI, instaptoets). Sindsdien beschikt dit opleidingstraject over het BKKI. In 2017-18 vond de tweede beoordeling (praktijktoets) plaats en is het BKKI opnieuw toegekend.

Het Nederlandse en het internationale traject van de opleiding hebben zich rekenschap gegeven van de adviezen van het panel dat de opleiding in 2017-18 beoordeelde. Bijlage 4 bevat een gedetailleerd overzicht van alle toenmalige adviezen en de opvolging daarvan per advies.

Sinds 2022 is het mogelijk om een aparte 'leerroute' interprofessionele paramedische zorg binnen het Nederlandse programma te volgen. De HvA biedt dus drie opleidingstrajecten aan onder CROHO-nummer 34570, een Nederlandstalig regulier traject, een Nederlandstalig IPZ-traject en een internationaal traject.

⁷ Bron: <https://hvana.nl/lees/58971/de-hva-faculteiten-gezondheid-en-bewegen-sport-en-voeding-gaan-samen>

⁸ Bron: <https://www.amsterdamuas.com/study/education/all-programmes-and-courses?areasOfInterest=HEALTH%20SPORTS-AND-NUTRITION>

⁹ Bron: <https://www.folia.nl/nl/actueel/31254/honderd-jaar-heilgymnastiek>

¹⁰ Bron: <https://zakelijk.duo.nl/portaal/rio/selfservice/licenties/989f8550-fa13-4aee-ba72-d4b2d032d7ac?kenmerk=34570>

4. OORDELEN PER STANDAARD EN EINDOORDEEL

4.1 Beoogde leerresultaten

Standaard 1

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen en overwegingen

4.1.1 Landelijk beroepsprofiel

De hbo-bacheloropleiding tot fysiotherapeut leidt studenten op tot fysiotherapeut zoals beschreven in het landelijke beroepsprofiel (2021) van het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF), de beroepsvereniging van fysiotherapeuten. Dit degelijke, gedetailleerde beroepsprofiel bevat beschrijvingen van de basiscompetenties van een fysiotherapeut op NLQF-niveau 6. Deze beschrijvingen zijn gekoppeld aan de zeven CanMEDS-rollen¹¹, een voor het gezondheidszorgdomein gangbaar internationaal beroepsrollenraamwerk.

Naast beschrijvingen van beroepsrollen en competenties van de fysiotherapeut, biedt het KNGF-profiel ook zicht op het bredere beroepsperspectief met beschrijvingen van ontwikkelingen in de zorg en de samenleving die van invloed (zullen) zijn op de (toekomstige) werkpraktijk van fysiotherapeuten. Voorts is binnen het beroepsprofiel de koppeling met de wet gelegd; het beroep van fysiotherapeut is een beschermde titel en valt onder artikel 3 van de Wet op beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG).

4.1.2 Regionaal, landelijk en internationaal werkveld

De opleiding heeft drie trajecten: een Nederlands traject (NL), een aparte leerroute voor interprofessionele paramedische zorg (IPZ-traject) en een internationaal traject (ESP). De basis voor de drie trajecten is het landelijke beroepsprofiel van het KNGF.

Het reguliere NL-traject beoogt voorts fysiotherapeuten op te leiden die binnen een grootstedelijke context aan de slag gaan en haalt voor deze 'eigen kleur' input op via klankbordgroepen bij het regionale stagewerkveld, regionale zorginstellingen, samenwerkingspartners en de eigen lectoraten¹². Dat heeft geleid tot eigen aandachtsgebieden en aanvullende eigen beoogde leerresultaten¹³ die betrekking hebben op regionale kenmerken en *urban vitality*. Het IPZ-traject hanteert dezelfde beoogde leerresultaten, met wat meer nadruk op de CanMEDS-rol van samenwerkingspartner. In de wijk is behoefte aan interprofessioneel samenwerkende zorgprofessionals, maar ook IPZ'ers zijn in eerste instantie fysiotherapeuten die aan het werk kunnen in de eerstelijnszorg.

¹¹ CanMEDS staat voor Canadian Medical Education Directives for Specialists. De zeven beroepsrollen zijn: zorgverlener, communicator, samenwerkingspartner, gezondheidsbevorderaar, organisator, reflectieve professional en innovatieve professional.

¹² Sinds dit jaar verschuift de focus van het kernlectoraat van 'transitie van zorg bij complexe patiënten' naar 'bewegen naar preventieve zorg', passend bij de actuele ontwikkelingen in het werkveld; het kernlectoraat onderzoekt hoe paramedici een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen van gezondheidsproblemen. Daarnaast zijn er nog drie andere lectoraten (zie verder § 4.2.8).

¹³ De aanvullende eigen beoogde leerresultaten hebben betrekking op bewust zijn van en bewust omgaan met de Amsterdamse leefomgeving en ruimtelijke ordening, samenwerkingspartners in de regio, karakterkenmerken die soms regiogebonden kunnen zijn, diversiteit aan culturen en aan etniciteit, sociaal-economische verschillen en regiospecifieke gezondheidsproblemen.

De fysiotherapie-opleidingen zijn verenigd binnen een landelijk overlegorgaan, het Studie Richtingen Overleg Fysiotherapie (SROF). Overleg vindt zesmaal per jaar plaats, het KNGF sluit daarbij aan. Zicht houden op en blijven aansluiten bij landelijke ontwikkelingen, is hiermee stevig geborgd.

Het door het NL-, IPZ- en ESP-traject gehanteerde internationale CanMEDS-model borgt voor de drie trajecten het internationale perspectief van de beoogde leerresultaten. Verder hebben het SROF en het KNGF gezamenlijk een National Diploma Supplement - National Transcript geschreven dat door in Nederland opgeleide fysiotherapeuten gebruikt kan worden om hun diploma in het buitenland erkend te krijgen. Dit transcript sluit aan op het profiel van het *European Network of Physical Therapy in Higher Education* (ENPHE). Voor het gedeelte 'body of knowledge and skills' (BOKS) is gekeken naar de BOKS van fysiotherapeuten in Nieuw-Zeeland, Australië, Amerika en Canada.

Het ESP-traject, dat net als het NL- en het IPZ-traject in de eerste plaats gebaseerd is op het landelijke beroepsprofiel, heeft een prominentere internationale oriëntatie. Waar NL en IPZ met de eigen aanvullende beoogde leerresultaten gericht zijn op het opleiden van fysiotherapeuten voor de regio Amsterdam, is het ESP-traject met eigen aanvullende beoogde leerresultaten gericht op het opleiden van *global physiotherapists*¹⁴ die zowel in Nederland als in de rest van de wereld aan de slag kunnen. Het ESP-traject verzamelt net als NL en IPZ input via de hierboven genoemde klankbord-groepen, en specifiek voor de internationale focus van de opleiding via de *World Physiotherapy* (voorheen de *World Confederation for Physical Therapy*) en het ENPHE. Het ESP-traject is bovendien geaccrediteerd door de *Australian Physiotherapy Council*.

BKKI-criterium A – Beoogde leerresultaten

De doelstellingen en beoogde leerresultaten zijn gericht op het bereiken van een bovengemiddeld niveau in een of meer wetenschappelijke disciplines en/of de beroepspraktijk(en) in het domein. Daarnaast richt de opleiding zich op verbreding en een daarbij passende ontwikkeling van persoonlijke attitudes en vaardigheden.

De eigen aanvullende beoogde leerresultaten van ESP richten zich behalve op wereldwijd kunnen werken ook op andere vormen van verbreding. Vooral verbreding op het gebied van gedrevenheid en motivatie, creativiteit, innovatie en onderzoeksoriëntatie krijgen nadrukkelijk aandacht. Een aanzienlijk deel van de beoogde leerresultaten heeft betrekking op wetenschappelijk en beroepsmatig kritisch en analytisch denken en op bijdragen aan verdere beroepsontwikkeling¹⁵. Het panel ziet met name hierin dat de opleiding ambieert fysiotherapeuten van bovengemiddeld niveau af te leveren.

Samenvattend oordeel

De opleiding leidt op tot het landelijke KNGF-beroepsprofiel voor fysiotherapeuten. Hierin is het beroep beschreven in competenties en beroepsrollen op NLQF-niveau 6. Er vindt veel afstemming plaats met uiteenlopende gremia binnen het regionale, nationale en internationale werkveld. NL en IPZ hebben aanvullende beoogde leerresultaten en onderscheiden zich door de focus op werken als fysiotherapeut in de grootstedelijke context (regio Amsterdam), ESP heeft aanvullende beoogde leerresultaten en onderscheidt zich door de focus op werken als gedreven, creatieve, innovatieve, onderzoekende *global physiotherapist* van bovengemiddeld niveau (criterium A).

Het panel komt tot het oordeel dat de opleiding **voldoet** aan de criteria van **standaard 1** en dat het ESP-traject tevens **voldoet** aan **BKKI-criterium A**.

¹⁴ De eigen aanvullende beoogde leerresultaten van het ESP-traject hebben onder andere betrekking op de internationale focus en bijbehorende aspecten die verband houden met het werk van een *global physiotherapist*. (Denk aan multiculturaliteit en diversiteit van patiënten en werkomgevingen, verschillende behandelperspectieven, verschillende normen en waarden, kunnen werken met AI maar óók kunnen werken met weinig tot geen technologie etc.)

¹⁵ Beoogde leerresultaten gericht op wetenschappelijk en beroepsmatig kritisch en analytisch denken betreffen onder andere: *Translate the state of the art evidence (literature-research-guidelines) into patient care, solely according to international guidelines and literature, Assess the value of theoretical and profession-oriented insights for further development of the body of physiotherapy knowledge inside and outside the Dutch setting, Show analytical and cognitive skills allowing them to excel in clinical reasoning/ solving professional problems. They are motivated to continuously prove a critical research attitude (curiosity) etc.*

4.2 Onderwijsleeromgeving

Standaard 2

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beheersen in voldoende mate de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze opleidingsspecifiek zijn.

Bevindingen en overwegingen

4.2.1 Doelgroep en instroom NL-traject en IPZ-traject

Het NL-traject is toegankelijk voor iedereen met een mbo-4 of havo-diploma (of hoger). Er zijn geen aanvullende instroomeisen, wel worden de vakken Biologie, Wiskunde en Engels aanbevolen. Hetzelfde geldt voor IPZ. Het belangrijkste verschil tussen de instroom in het reguliere traject en het IPZ-traject is dat in het reguliere programma studenten al definitief voor fysiotherapie hebben gekozen, waar IPZ-studenten de keuze tussen fysio-, ergo- en oefentherapie pas anderhalf jaar later maken.

Het gemiddelde uitvalpercentage in jaar 1 over de afgelopen vijf jaar is 37%. Dat is in lijn met het landelijke beeld. De opleiding spant zich in om ervoor te zorgen dat studenten goed weten waar ze aan beginnen. Zo kunnen kandidaten proefstuderen (introductie, mini-college, praktijkles en rondleiding), een studiekeuzecheck doen (kennistoets + toelichting op motivatie), in gesprek gaan met een studieadviseur en deficiënties wegwerken.

MT en docenten geven aan niet precies te weten waar de uitval door veroorzaakt wordt. Ze merken onder andere op dat studenten tegenwoordig vaker ondoordachte studiekeuzes maken. Ook zijn er steeds meer late aanmeldingen. Deze late aanmelders hebben het studiekeuzetraject meestal niet doorlopen. Studenten herkennen dit beeld en geven aan dat de informatievoorziening voor de poort goed genoeg is maar dat sommige uitvallers zelf te weinig inspanning hebben geleverd om zich een goed beeld te vormen van de opleiding. Sommige studenten verwachten daardoor ten onrechte meer sportfysiotherapie en minder geriatrische fysiotherapie. Ook zijn niet alle beginnende studenten zich voldoende bewust van het belang van de (grote hoeveelheid) anatomische en fysiologische kennis die ze op moeten bouwen. En voor sommige studenten, vooral voor de praktisch ingestelde “doeners”, blijkt het moeten schrijven van veel (reflectie)verslagen een *bottleneck*. De opleiding doet momenteel onderzoek naar de uitval om een compleet beeld van de redenen van uitval te krijgen.

Het panel adviseert de opleiding om het belang van de aanbevolen schoolvakken te benadrukken op de website en daar ook aandacht te besteden aan de hierboven beschreven observaties van studenten. In het proefstuderen, de studiekeuzecheck en de gesprekken met studieadviseurs besteedt de opleiding hier voldoende aandacht aan, maar late aanmelders worden daarmee niet bereikt. Het panel erkent overigens dat het hoge uitvalpercentage een landelijk probleem is dat op landelijk niveau aandacht verdient.

4.2.2 Doelgroep en instroom ESP-traject

BKKI-criterium D – Instroom

De opleiding hanteert een adequate selectieprocedure gericht op instroom van gemotiveerde en academische en/of professioneel getalenteerde studenten, waarin geschiktheid en interesse voor het kleinschalige en intensieve onderwijsconcept, in combinatie met de extracurriculaire activiteiten, tot de criteria behoren.

ESP richt zich op studenten van bovengemiddeld niveau die zich kenmerken door een hoog ambitieniveau, brede (beroeps)oriëntatie en een studiehouding die past bij het onderwijsconcept van ESP. ESP hanteert daartoe een toelatingsprocedure. Van de 300-400 aanmeldingen worden 120 studenten geselecteerd. Geselecteerde kandidaten voldoen aan de toelatingseisen (vwo-niveau of vergelijkbaar, IELTS-niveau Engels minimaal 6,5 en geslaagd voor de cognitieve toelatingstest) en hebben hun motivatie in relatie tot het beroep en het ESP-onderwijsconcept overtuigend onderbouwd in een interview.

Voordat ESP-studenten zich aanmelden, kunnen ze een blog volgen, open dagen bezoeken, aan meeloopdagen deelnemen en persoonlijk contact leggen met de staf van de opleiding. De studenten die het panel spreekt, zijn positief over de informatievoorziening vooraf en geven aan dat de website (het “eerste loket”) duidelijke en complete informatie verschaft over de opleiding. Ook over de toelatingsprocedure zijn ze positief. Deze leidt volgens hen tot een diverse studentenpopulatie met studenten die van over de hele wereld naar Nederland komen en allemaal hun eigen perspectieven meebrengen. De toelatingsprocedure genereert daarmee een instroom die bijdraagt aan het realiseren van het doel van de opleiding.

Het panel vindt de toelatingsprocedure uitgebreid en goed doordacht. Geselecteerde studenten weten waar ze aan beginnen. Dat blijkt onder andere uit de lage uitval (gemiddeld 9%).

4.2.3 Curriculum en didactisch concept NL-traject en IPZ-traject

NL-traject: 2017-curriculum

Het NL-curriculum dat dateert van 2017, “Stimulus” genaamd, is thematisch opgebouwd. Leerjaar 1 en 2 zijn opgebouwd rond de thema’s gezond bewegen, fysiotherapie bij musculoskeletale aandoeningen, fysiotherapie bij neurologische aandoeningen en fysiotherapie bij interne aandoeningen. Per thema zijn semesters telkens ingedeeld in weken en blokken. Leerjaar 3 en 4 bestaan uit twee stages, professionele vorming, een minor en de thesis.

Dit programma wordt momenteel uitgefaseerd. Sinds 2023 is het nieuwe curriculum geopend voor inschrijving en is het niet meer mogelijk om in het 2017-curriculum in te schrijven. De huidige studentenpopulatie in het 2017-curriculum bestaat dus uit derde- en vierdejaars studenten. In 2028 studeren de laatste studenten af. Studenten die de eindstreep niet op tijd halen, zullen maatwerk-oplossingen aangeboden krijgen, variërend van bezemexamens tot overstappen op het 2023-curriculum.

IPZ-traject

Het IPZ-traject startte in 2022 en heeft een eigen unieke opbouw. De eerste anderhalf jaar zijn gericht op brede oriëntatie op de paramedische beroepen fysiotherapeut, ergotherapeut en oefentherapeut. De student werkt in deze periode aan praktijkvraagstukken met een focus op interprofessioneel werken in wijken en bouwt daarbij een portfolio op, op weg naar de beroeps- en bijbehorende opleidingskeuze. In de eerste helft van jaar 2 doet de IPZ-student een meekijkstage. Vervolgens kiest de student voor een van de drie beroepen en volgt dan het reguliere programma dat opleidt tot desbetreffend beroep. Het IPZ-karakter, de focus op samenwerken met andere paramedische zorgprofessionals, komt vervolgens in de afstudeerfase weer terug.

NL-traject: 2023-curriculum

In 2021 startte de opleiding met de ontwikkeling van een nieuw curriculum dat in 2023 openging voor inschrijving. In dit curriculum studeren dus momenteel eerste- en tweedejaars studenten. In dit nieuwe programma ligt meer nadruk op beroepsuitoefening. Beroepstaken vormen daarom het uitgangspunt. Leerjaar 1 en 2 zijn, na een oriëntatiefase, opgebouwd rond de onderste extremiteit

(benen), de bovenste extremiteit (armen), de wervelkolom, ouderen, neurologie, welvaartsziekten en de complexe (beroeps)realiteit. Onder andere in de *living labs* in de stad en in de verschillende stages gaan studenten met steeds complexer wordende beroepstaken aan de slag. Het panel waardeert de toegenomen focus op de uitoefening van het beroep.

Verder is het 2023-curriculum ingegeven door een nieuwe visie op onderwijs. Daarin is de focus verschoven van de opleiding als eindstation naar de opleiding als tussenstation in een doorlopend proces van ontwikkeling van de student. Deze ontwikkelingsgerichtheid betreft de brede ontwikkeling van het individu: cognitief en sociaal-emotioneel, professioneel en persoonlijk. Dit vereist een andere houding van de student: de “onderwijsconsumerende” student maakt plaats voor een actief deelnemende, onderzoekende student. De opleiding werkt daarom in het 2023-programma onder andere met een portfolio waarin elke student zijn/haar eigen datapunten verzamelt om aan te tonen dat een bepaald beheersingsniveau van een (deel van een) beroepstaak is bereikt. Het panel vindt dat passend bij de nieuwe visie. Studenten zijn er ook positief over, maar geven aan dat de opleiding te veel belang hecht aan het ‘betoog’: de student levert elke tien weken een betoog (reflectieverslag) in over de persoonlijke en professionele ontwikkeling met betrekking tot alle beroepsrollen. Studenten ervaren dit als studiedrukverhogend. Volgens hen is het bovendien mogelijk om goede betogen te schrijven zonder een goede fysiotherapeut te worden en om een goede fysiotherapeut te worden zonder goede betogen te schrijven. Het panel adviseert de opleiding om de achtergrond van deze perceptie te onderzoeken. In meer algemene zin adviseert het panel de opleiding om na te gaan hoe studenten beter meegenomen kunnen worden in het nieuwe onderwijsconcept. Verder benoemen studenten (ook die van het 2017-curriculum) dat betere begeleiding bij het vinden van een passende stageplaats de studiedruk kan verlagen. Doorgaans lukt het, net op tijd, maar studenten ervaren stress door het proces. Het panel meent echter dat studenten hierin zelf ook een rol hebben, zeker binnen het nieuwe didactische model, waarin een proactievere houding van de student verwacht wordt.

De opleiding heeft de gelegenheid tegelijkertijd te baat genomen om bij de invoering van het 2023-curriculum ook de structuur van de organisatie te wijzigen. De grote aantallen studenten (jaarlijks stromen ongeveer 500 studenten in) hebben de opleiding aangezet tot het ontwikkelen van een “klein-binnen-groot-concept”: de opleiding werkt nu met vier professionele leergemeenschappen (PLG’s). In elke PLG zit een kwart van de docenten en een kwart van de studenten. Docenten en studenten blijven binnen hun eigen PLG. Docenten hebben daardoor meer verantwoordelijkheid en meer persoonlijk contact met studenten. Studenten bevestigen dat docenten hen echt kennen. Om de cohesie tussen de PLG’s te waarborgen, voeren de vier PLG-teamleiders regelmatig overleg. Het panel heeft veel waardering voor het klein-binnen-groot-concept dat studenten van een grote opleiding het gevoel van kleinschaligheid geeft, wat hun individuele ontwikkeling ondersteunt. Het panel en de opleiding stellen samen vast dat het werken in PLG’s voordelen heeft, maar mogelijk ook nadelen. In de praktijk zal blijken of de samenhang tussen de PLG’s goed geborgd blijft via de teamleiders en of het concept niet werkdrukverhogend uitpakt. Het panel vertrouwt erop dat de opleiding dit goed zal monitoren.

Koppeling aan beoogde leerresultaten

Het landelijke beroepsprofiel ligt ten grondslag aan het landelijke opleidingsprofiel dat weer de basis vormt voor het HvA-opleidingsprofiel. Er is een navolgbare doorvertaling gemaakt. Elke CanMEDS-rol is onderverdeeld in fysiotherapiespecifieke rollen (die betrekking hebben op kennis, vaardigheden en attitudes) en elke fysiotherapiespecifieke rol is weer gekoppeld aan meerdere fases (stijgende complexiteit) in het curriculum.

Het panel stelt vast dat het NL-traject (2017-curriculum en 2023-curriculum) en het IPZ-traject aansluiten op de beoogde leerresultaten en dat de Amsterdamse kleuring herkenbaar is, onder andere in het *living lab*-onderwijs en de stages. Het verschil tussen het 2017-curriculum en het 2023-curriculum zit in het didactisch concept en het verschil tussen 2017/2023 en IPZ zit in de zwaarte van de beroepsrol van samenwerkingspartner. Die rol krijgt, met name in de eerste en laatste fase van het programma, bij IPZ meer nadruk. In alle gevallen is de koppeling met de beoogde leerresultaten gewaarborgd.

4.2.4 Curriculum en didactisch concept ESP-traject

Het ESP-curriculum kent een klassieke, modulaire opbouw en bestaat uit kleine vakken. Sommige ESP-studenten geven aan moeite te hebben met het zien van de samenhang tussen de vakken. Docenten besteden daar in hun lessen wel aandacht aan door de koppeling tussen theorie en praktijk te leggen en door binnen het ene vak te refereren aan andere aanpalende vakken. Het panel adviseert de opleiding om te onderzoeken hoe dit effectiever kan.

Het onderwijs is volledig Engelstalig. Het panel vindt de keuze voor een Engelse opleidingsnaam en Engelstalig onderwijs logisch in relatie tot op de ESP-specifieke beoogde leerresultaten (zie voetnoot 13, pagina 8), en ook vanwege de doelgroep en de herkenbaarheid voor het internationale werkveld.

De met het NL- en IPZ-traject gedeelde beoogde leerresultaten op programmaniveau zijn navolgbaar vertaald naar leerdoelen op vakniveau. De ESP-specifieke beoogde leerresultaten op het gebied van internationalisering ziet het panel onder meer duidelijk vertaald in de verplichte internationale stages en in de wereldwijde gezondheidszorgvraagstukken die in meerdere vakken aan bod komen. De ESP-specifieke beoogde leerresultaten op het gebied van creativiteit en innovatief vermogen, ziet het panel onder andere vertaald in het *Professional Assignment Project 3*, waar studenten een innovatief product moeten opleveren. Dat studenten gedreven zijn en dat de opleiding hen aanzet tot het ontwikkelen en benutten van hun creatief vermogen, komt tijdens de visitatie nadrukkelijk naar voren in de sessies met studenten en alumni. Zij vinden het driejarige programma pittig, maar geven ook aan dat ze daardoor juist leren oplossingen te vinden. Bijvoorbeeld als ze achterlopen op hun studieschema of als zich tijdens stages onvoorziene omstandigheden voordoen. Verder benoemen ze dat het doorlopen van de vaak complexe administratieve procedures om in het buitenland om aan de slag te kunnen als fysiotherapeut een flinke uitdaging is die vasthoudendheid en veerkracht vereist. De opleiding besteedt daar weliswaar aandacht aan, maar benadrukt in de ogen van alumni onvoldoende hoe belangrijk het is om tijdig te starten met het administratieve proces en hoe waardevol een “buddy” in het beoogde werkland is. Het panel adviseert ESP om hier meer aandacht aan te besteden, mogelijk door bepaalde stappen van het proces vroeg in het programma op te nemen als verplicht onderdeel en elke student tijdig aan een buddy te koppelen.

Het panel stelt vast dat het curriculum het mogelijk maakt voor studenten om zowel de reguliere beoogde leerresultaten voor fysiotherapeuten te realiseren als de beoogde leerresultaten die ESP-fysiotherapeuten onderscheiden van NL-fysiotherapeuten. ESP-studenten kunnen zich met het programma ontwikkelen tot gedreven, creatieve, innovatieve, onderzoekende *global physiotherapists*.

BKKI-criterium B – Inhoud programma

Het curriculum en de extracurriculaire activiteiten vormen een onlosmakelijk geheel. De inhoud ervan sluit aan op het geambieerde niveau en de verbreding zoals geformuleerd in de beoogde leerresultaten. Studenten en docenten verzorgen de extracurriculaire activiteiten in gezamenlijkheid.

Het ESP-programma heeft een uitgebreid en gevarieerd aanbod van extracurriculaire activiteiten dat enerzijds gericht is op het verstevigen van de onderlinge band (*extended family*, zie criterium C) en anderzijds op scopeverbreding, passend bij de beoogde leerresultaten van ESP. In de *summer course* (die voorafgaat aan de formele start van het studiejaar), leren studenten elkaar en hun docenten kennen, in de *community week* doen ze onder begeleiding van docenten fysiotherapie-gerelateerd vrijwilligerswerk in een psychiatrische instelling of verpleeghuis, op sportclubs en revalidatiecentra kunnen ze oefenen met klinisch onderzoek etc. Daarnaast doen veel studenten waardevolle ervaring op als lid van de *European School of Physiotherapy Association*, studentambassadeur, klassenvertegenwoordiger, lid van de opleidingscommissie etc. Verder worden studenten aangemoedigd om op te treden als *peer teachers* onder begeleiding van docenten. Het panel stelt vast dat het aanbod aan extracurriculaire activiteiten past bij het programma en er inhoudelijk mee verbonden is. Sommige extracurriculaire activiteiten dragen bij aan het realiseren van de generieke beoogde leerresultaten voor fysiotherapeuten (KNGF), andere aan de ESP-specifieke.

BKKI-criterium C – Leeromgeving programma

Het didactisch concept gaat uit van een uitdagende leeromgeving, kleinschalig en intensief vormgegeven onderwijs en een leergemeenschap van studenten en docenten. De kleinschaligheid en intensiteit van het onderwijs blijken uit de mate van participatie en voorbereiding die van de student verwacht wordt. De inrichting van het programma is erop gericht dat studenten een nominale studievoortgang hebben, inclusief extracurriculaire activiteiten.

Het programma is intensief; een studiejaar bestaat uit 48 weken. Studenten moeten uitgaan van ongeveer 53 uur studie (op de campus online en zelfstudie) per week. Studenten vinden dat pittig, maar *doable* vanwege de manier waarop ESP het onderwijs vormgeeft. Er wordt in groepen van 18 tot 24 studenten samengewerkt. Iedereen kent elkaar bij naam. Studenten bereiden zich thuis goed voor, zodat ze tijdens de les het maximale uit de les kunnen halen. De *community* ervaren ze als hecht door de zomercursus aan het begin, de betrokkenheid en benaderbaarheid van de staf (studieadviseurs, mentoren en docenten), *peer teaching* van medestudenten en door extracurriculaire activiteiten. De *sense of belonging* en de cohesie binnen deze *extended family* dragen bij aan de motivatie en het doorzetten als het even tegenzit. Ook de uitstekende *course manuals* (studenten zijn daar unaniem lovend over) vinden ze motiverend.

Het programma is zo ingericht dat het in 3 jaar afgerond kan worden. Onderzoek van de opleiding heeft uitgewezen dat studenten de voorkeur geven aan een driejarig programma. In de praktijk doen ze er gemiddeld 3,4 jaar¹⁶ over, bijvoorbeeld vanwege persoonlijke omstandigheden, maar ook omdat 30% van de studenten toetsen herkanst waar ze al voor geslaagd waren. Zelf spreken ze daarom niet van *study delay* maar van een bewust gekozen *alternative study path*. Om het programma studeerbaarder te maken, zouden ESP-studenten (net als NL-studenten) graag een evenwichtiger rooster zien, met lesdagen van gelijke lengte (nu is er op sommige dagen maar 1 uur les) en met een vaste vrije dag gedurende een langere periode. Dat zou plannen vereenvoudigen en de balans studiewerk-privé ten goede komen.

Het panel stelt vast dat de kleinschaligheid en intensiteit door studenten en docenten omarmd wordt. De kleinschaligheid en intensiteit vormen een vruchtbare bodem voor de hechte leergemeenschap, de hechte leergemeenschap maakt een intensief programma mogelijk.

4.2.5 Staf NL-traject en IPZ-traject

NL en IPZ hebben een omvangrijk docententeam van zo'n 75 docenten. Maar liefst bijna 90% heeft de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB) en de Basiskwalificatie Examinering (BKE). En maar liefst ruim 10% beschikt ook over de Senior Kwalificatie Examinering (SKE). Ruim 93% heeft een mastertitel, zo'n 7% is gepromoveerd, 33% is praktiserend fysiotherapeut (en 95% is dat in het verleden geweest). Verder hebben alle docenten de zesdelige training didactisch coachen van de HvA gevolgd, met het oog op het 2023-curriculum. Het panel stelt vast dat de opleiding beschikt over een hooggekwalificeerd docententeam en dat de opleiding zich, mede met het inrichten van PLG's, heeft ingespannen om alle docenten goed voor te bereiden op het lesgeven in het nieuwe onderwijsconcept. Zowel het MT als docenten geven aan dat het daadwerkelijk omschakelen naar deze nieuwe docentrol in de praktijk soms nog wat lastig is.

Studenten zijn tevreden over hun docenten, zo blijkt uit de NSE-scores van 2024. Docenten scoren hoog op begeleiding, didactische vaardigheden, vakinhoudelijke kennis en kennis van de beroepspraktijk. Tegelijkertijd valt op dat de scores iets lager liggen dan in 2023 en iets onder de landelijke scores. In het gesprek met studenten komt naar voren dat ze vinden dat niet alle docenten even adequaat reageren op studenten die ongemotiveerd en/of onvoorbereid naar de les komen. Sommige docenten vragen de niet-voorbereide studenten achterin te gaan zitten. Studenten die zich wel voorbereid hebben (conform het nieuwe didactische model), waarderen dat. Maar er zijn ook docenten die de les juist aanpassen aan de niet-voorbereide studenten en alsnog in de les behandelen wat voorbereid had moeten worden. Dat werkt demotiverend voor de studenten die zich wel hebben voorbereid. Het panel herkent hierin wat docenten en MT zelf ook signaleren: het kost tijd om met hele team de omschakeling te maken naar de nieuwe docentrol.

¹⁶ De afgelopen drie jaar was de gemiddelde studieduur van de ESP-afgestudeerden respectievelijk 3,2, 3,6 en 3,4 jaar.

Verder geven studenten aan dat de ene docent gestructureerder werkt dan de andere. Structuur en duidelijkheid waarderen ze, zowel in het 2017- als in het 2023-curriculum. Het panel adviseert hier oog voor te houden.

Voor niet-vakinhoudelijke begeleiding kunnen studenten terecht bij hun studieloopbaanbegeleider, studieadviseur en studentmentoren. Vooral in hun eerste jaar maken ze daar vaak gebruik van. Voor studenten met een functiebeperking is er HvA-breed extra ondersteuning van *peer coaches*, studentdecanen, artsen en psychologen. Verder kunnen ze ondersteund worden met prikkelvrije ruimtes, toetsen met grote letters, dicteersoftware etc. De opleiding biedt een *soft landing* gesprek aan, zodat ze meteen aan het begin op weg geholpen worden met het aanvragen van extra voorzieningen en een casemanager of mentorstudent toegewezen kunnen krijgen.

Het panel stelt vast dat de opleiding de vakinhoudelijke en de andere vormen van begeleiding goed op orde heeft. Sommige docenten moeten nog groeien in hun nieuwe docentrol, de opleiding is zich daarvan bewust en besteedt op verschillende manieren aandacht aan professionalisering.

4.2.6 Staf ESP-traject

BKKI-criterium E – Personeel

Er is voldoende personeel om kleinschalig en intensief onderwijs te kunnen verzorgen, en intensief contact tussen docenten en studenten buiten het onderwijs vorm te kunnen geven. De docenten hebben aantoonbaar de benodigde specifieke expertise en bekwaamheid voor de doelstellingen van kleinschalig en intensief onderwijs. De opleiding bewaakt actief dat de docenten de benodigde kwalificaties hebben en zorgt, indien nodig, voor scholing van docenten op deze aspecten.

ESP heeft een team van 12 docenten. Van hen beschikt 83% over de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB) en de Basiskwalificatie Examinering (BKE) en maar liefst 67%, beschikt ook over de Senior Kwalificatie Examinering (SKE). Alle docenten hebben een mastertitel, 25% is gepromoveerd en 4 docenten zitten nu in een promotietraject. Alle docenten spreken Engels op minimaal C1-niveau en veel van hen hebben ruime werkervaring als fysiotherapeut in het buitenland opgedaan. Het panel stelt vast dat de opleiding over een zeer hooggekwalificeerd docententeam beschikt dat qua diversiteit in culturele achtergrond en internationale werkervaring past bij de doelen van de opleiding.

Studenten geven aan dat docenten ook mentor zijn. Tegen de achtergrond van de *extended family* vindt het panel dat een logische keuze. Docenten leggen als mentor de lat hoog voor zichzelf. Ze zijn binnen en buiten de campus nauw betrokken, oprecht geïnteresseerd in het wel en wee van hun studenten en vormen bij hobbels op de weg direct een vangnet. Het panel krijgt tijdens de visitatie de indruk dat de werkdruk voor docenten/mentoren best hoog is, maar dat het intensieve samenwerken binnen de *extended family* zorgt voor veel werkplezier, wat leidt tot een lagere ervaren werkdruk. Verder zijn ook ESP-studenten bekend met voorzieningen voor studenten met een functiebeperking. (Ze noemen de studentdecaan, extra examentijd, aangepaste software etc.)

Het panel stelt vast dat ESP de vakinhoudelijke en de andere vormen van begeleiding van studenten uitstekend op orde heeft.

4.2.7 Voorzieningen ESP-traject

BKKI-criterium F – Materiële voorzieningen

De opleiding beschikt over een eigen infrastructuur met voorzieningen voor kleinschalig en intensief onderwijs en gemeenschappelijke extracurriculaire activiteiten.

ESP heeft binnen de campus eigen faciliteiten: een eigen fysiotherapielokaal, een eigen gymzaal die intensief gebruikt wordt en een eigen *international corner*. ESP-studenten hebben een en ander met gepaste trots aan het panel laten zien.

Daarnaast zijn er instrumenten die gedeeld worden met NL en IPZ, zoals de anatometafel (voor anatomielessen), het *Markerless motion capture system* (software om bewegingen van het lichaam vast te leggen zonder dat er markers op het lichaam worden geplaatst) en de simulatiepakken voor aandoeningen (bijvoorbeeld voor Parkinson en COPD).

Het panel heeft de faciliteiten tijdens de rondleiding gezien en was niet alleen onder de indruk van de geavanceerde apparatuur, maar ook van de ruime opzet van het gebouw en de lokalen.

4.2.8 Lectoraten NL-, IPZ- en ESP-traject

Aan de opleiding zijn meerdere bijzonder lectoraten verbonden, waaronder 'Interdisciplinaire zorg voor chronische gewrichtsaandoeningen', 'Revalidatie in de acute zorg', 'Functioneel herstel bij Kanker' en het nieuwe kernlectoraat 'Bewegen naar preventieve zorg' dat het panel goed vindt passen bij de onderwijsthema's en de ambities van de opleiding en bij het sectorplan¹⁷.

Onderzoekers zijn nauw bij de opleiding betrokken: lectoren zijn verbonden aan onderwijsblokken, docent-onderzoekers werken aan onderwijsontwikkeling, kenniskringen monitoren de actualiteit van programmaonderdelen en studenten en docent-onderzoekers werken samen in *living labs*. Binnen ESP zijn de digitale *Clinical Instructor course* en de *Intensive Care Unit course* producten van PhD-onderzoek. Tijdens de demonstratie van het *Markerless motion capture system* wordt uitgelegd hoe data verzameld worden en hoe deze gebruikt worden in het onderwijs. Het panel stelt vast dat onderzoek primair gericht is op onderwijs verbeteren. Het panel waardeert die focus.

4.2.9 Opleidingscommissie NL-, IPZ- en ESP-traject

Het NL- (inclusief IPZ) en het ESP-traject hebben elk een eigen opleidingscommissie (OC). Uit de notulen en het gezamenlijke jaarverslag blijkt dat de OC betrokken wordt bij de OER, gevraagd en ongevraagd advies geeft over diverse onderwerpen, zoals de organisatie van stageplekken, de kwaliteit van het onderwijs en het intensiveren van contacten tussen studenten van de drie opleidingstrajecten. OC-leden (NL, IPZ en ESP) geven aan zich gehoord te voelen en noemen voorbeelden van zaken die aangepast zijn naar aanleiding van hun suggesties, zoals de *rubrics* in de beoordelingsformulieren van bepaalde vakken. De OC functioneert naar behoren.

4.2.10 Minoren NL-, IPZ- en ESP-traject

De opleidingstrajecten hebben een vrije ruimte van 30 EC. Er is een breed palet aan relevante minoren, waaronder *Sports Physical Therapy*, Neurorevalidatie, Kinderen paramedisch, de nieuwe minor Manuele vaardigheden en doorstroomminoren (zie verder paragraaf 4.4.1). Het panel vindt het aanbod breed genoeg om te voorzien in individuele behoeften en voldoende specifiek om bij te dragen aan het realiseren van beoogde leerresultaten.

Samenvattend oordeel

Het panel stelt vast dat de opleiding – en dat geldt zowel voor NL inclusief IPZ als voor ESP – een adequate vertaling heeft gemaakt van de beoogde leeruitkomsten naar curriculuminhouden. De Amsterdamse kleuring is goed zichtbaar in meerdere programmaonderdelen van NL en IPZ, de internationale focus is goed zichtbaar in veel programmaonderdelen van ESP.

De opleiding is pittig, dat geldt zowel voor NL inclusief IPZ als voor ESP. NL heeft verschillende goede matchingsactiviteiten om een realistisch beeld van de opleiding te scheppen. Het panel adviseert om de informatie op de website nog verder aan te scherpen, onder andere op basis van input van lopende studenten, zodat ook late aanmelders (die niet deelnemen aan matchingsactiviteiten) met een realistisch beeld starten. ESP-studenten weten waar ze aan beginnen. Ze lezen zich goed in en de selectie aan de poort gebeurt zorgvuldig, waardoor de instroom van hoog niveau is en past bij de doelen van de opleiding (criterium D). Mede daardoor is de uitval bij ESP laag.

¹⁷ https://www.vereniginghogescholen.nl/system/knowledge_base/attachments/files/000/001/198/original/Gezond_opleiden_-_Sectorplan_hgzo_2021_-2025.pdf?1616424000

De gekozen didactiek varieert per opleidingstraject en is weloverwogen gekozen. NL faseert het 2017-curriculum uit en werkt al met het nieuwe, ontwikkelgerichte 2023-curriculum, passend bij de nieuwe inzichten in het onderwijs aangaande individuele ontwikkeling en werken met beroepstaken. IPZ heeft een eigen vraagstukken-uit-de-praktijk-aanpak met portfolio-opdrachten, passend bij het werken in de wijken. ESP heeft een klassiek modulair opgebouwd curriculum dat goed herkenbaar is voor internationale studenten en werkgevers. Het ESP-onderwijs is kleinschalig en intensief (criterium C) en er zijn veel extracurriculaire, leerprocesondersteunende activiteiten (criterium B), onder andere om het gevoel van de *extended family* te ondersteunen. Het panel adviseert bij het 2023-curriculum om studenten meer mee te nemen in de didactische keuzes en bij het ESP-curriculum om de onderlinge samenhang van de modules beter zichtbaar te maken.

Tijdens de opleiding worden studenten goed begeleid, zowel vakinhoudelijk als bij hun studieproces. Docenten zijn deskundig op hun vakgebied en didactisch goed onderlegd. Dat geldt voor NL, IPZ en ESP. Sommige docenten NL moeten voor het 2023-curriculum nog groeien in hun nieuwe, meer coachende rol. De opleiding is zich daarvan bewust en biedt verschillende vormen van professionalisering aan. Het werken met professionele leergemeenschappen (PLG's) binnen NL levert een gevoel van kleinschaligheid op en is daarmee voor studenten een verbetering; ze voelen zich meer gezien. Het panel adviseert oog te houden voor de samenhang en afstemming tussen de PLG's en voor het effect op de werkdruk van docenten. ESP beschikt over een eigen docententeam, dat qua diversiteit in culturele achtergrond en internationale werkervaring en qua gedrevenheid past bij de doelen van de opleiding. ESP-docenten zijn binnen en buiten de campus nauw bij hun studenten betrokken. Gezamenlijk vormen ze een *extended family*, passend bij kleinschalig en intensief onderwijs (criterium E). ESP beschikt daarbij bovendien over fraaie eigen voorzieningen (criterium F).

De opleiding heeft uiteenlopende voorzieningen voor studenten met een functiebeperking, in de vorm van technologische aanpassingen en in de vorm van persoonlijke ondersteuning. NL-, IPZ- en ESP-studenten zijn hiermee bekend.

Onderwijs en onderzoek gaan hand in hand bij NL, IPZ en ESP en er is sprake van een vruchtbare samenwerking tussen lectoren en docenten. Het panel waardeert het dat het primaire doel van het onderzoek is om het onderwijs te verbeteren.

Het minoren aanbod bij NL, IPZ en ESP is voldoende breed om te kunnen voorzien in individuele behoeften van studenten en tegelijkertijd voldoende specifiek om bij te dragen aan het realiseren van beoogde leerresultaten.

Het panel komt tot het oordeel dat de opleiding **voldoet** aan de criteria van **standaard 2** en dat ESP tevens **voldoet** aan **BKKI-criterium B tot en met F**.

4.3 Toetsing

Standaard 3

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen en overwegingen

4.3.1 Toetsing NL-traject inclusief IPZ

2017-curriculum

De toetsing binnen de eerste twee jaar van het 2017-curriculum bestaat uit praktijktoetsen, kennistoetsen en schriftelijke opdrachten. Dat geldt voor alle thema's (gezond bewegen, fysiotherapie bij musculoskeletale aandoeningen, fysiotherapie bij neurologische aandoeningen en fysiotherapie bij interne aandoeningen). De toetsing van jaar 3 en 4 (waar momenteel nog studenten in studeren) bevat meer formatieve toetsmomenten, vooral bij de stages, waar gewerkt wordt met *Entrustable Professional Activities* (EPA's).

2023-curriculum

In de toetsing van het nieuwe curriculum staat het portfolio centraal. De toetsing volgt daarbij de principes van *constructive alignment*. De opleiding noemt dat *backwards design*: het beroepsprofiel is vertaald naar beroepsrollen en beroepsrollen zijn vertaald naar doelen per jaar en doorvertaald naar doelen per onderwijseenheid. Studenten verzamelen datapunten in hun portfolio, krijgen daarop feedback van docenten en medestudenten en reflecteren daar vervolgens op (betoog). Het panel zou zich voor kunnen stellen dat in de toekomst ook het werkveld in alle vier de leerjaren zo'n feedbackfunctie bij de datapunten krijgt. Een examinerator voert een beoordeling uit aan de hand van een beoordelingsformulier met rubric, daaruit volgt een voorlopige beoordeling, die wordt besproken in de resultatenvergadering, dan volgt de definitieve beoordeling en deze wordt vervolgens met de student besproken. (Als de beoordeling niet voldoende is, krijgt de student een herstelopdracht.) Het portfolio heeft daarmee een fraaie dubbelfunctie: de student reflecteert doorlopend op zijn/haar leerproces en vorderingen en de examinatoren toetsen de resultaten.

IPZ-traject

De toetsing binnen de eerste anderhalf jaar van IPZ bestaat uit portfoliotoetsing; de student stelt een portfolio samen en elk semester volgt een criteriumgericht interview (CGI). Studenten die na anderhalf jaar kiezen voor fysiotherapie lopen vervolgens mee in het reguliere NL-programma en de daarbij horende toetsing. Het IPZ-karakter, de focus op samenwerken met andere paramedische zorgprofessionals, komt in de afstudeerfase weer terug.

Valide toetsing passend bij onderwijsvisie en beoogde leerresultaten

Het panel vindt dat voor alle drie de NL-programma's de gekozen toetssystematiek in lijn is met de onderwijsvisie die aan de programma's ten grondslag ligt: het klassiek ingestoken 2017-curriculum (thematische opbouw) toetst studenten in jaar 1 en 2 aan de hand van klassieke toetsvormen (kennistoetsen, schriftelijke toetsen en praktijktoetsen). De toetsing van jaar 3 en 4 van bijvoorbeeld de stages in het 2017-curriculum is ontwikkelingsgericht en staat daarmee al dicht bij de toetssystematiek van het 2023-curriculum. Studenten uit het 2017-curriculum gaan dus min of meer automatisch mee in de toetsvisie van het 2023-curriculum. In het 2023-curriculum heeft de student meer regie (portfolio met datapunten) en hebben de beroepstaken een centralere plaats doordat de student middels een tienwekelijks betoog reflecteert op zijn/haar ontwikkeling in relatie tot alle CanMEDS-beroepsrollen.

Het valt het panel op dat de opleiding consequent spreekt van ontwikkelingsgericht toetsen bij het 2023-curriculum, waar het panel veel overeenkomsten ziet met programmatisch toetsen. Het panel ziet ook verschillen en adviseert de opleiding om te onderbouwen op welke punten afgeweken wordt van de uitgangspunten van programmatisch toetsen en waarom.

De toetsing binnen IPZ lijkt op de toetsing binnen het reguliere 2023-curriculum; er ligt veel nadruk op eigen regie en ontwikkeling.

In alle drie de NL-programma's maakt de toetsing het voor studenten mogelijk om de realisatie van de beoogde leerresultaten aan te tonen (valide toetsing). Dat IPZ'ers na hun keuze voor fysiotherapie meegaan in de "gewone" fysiotherapietoetsing, maakt dat alle beoogde leerresultaten voor fysiotherapeuten ook door IPZ'ers aantoonbaar gerealiseerd moeten worden. Vooral met het oog op de BOKSA van het KNGF vindt het panel dat belangrijk. Daarom vindt het panel het ook goed dat IPZ'ers eveneens deel zullen nemen aan de landelijke voortgangstoets fysiotherapie waarmee in studiejaar 2025-26 gestart wordt. Daarmee heeft de opleiding een tool in handen om de resultaten van de IPZ'ers te vergelijken met die van de studenten uit het reguliere curriculum.

Bij NL en IPZ (en ook bij ESP) wordt met meerdere ogenparen gewerkt om tot betrouwbare en rechtvaardige oordelen te komen. Bij de beoordeling van de verschillende stages betekent dat dat een examinerator van de opleiding contact heeft met de (niet-examinerende) stagebegeleider. Studenten weten wat ze kunnen verwachten, de studiegids en de *rubrics* helpen daarbij. Ze vinden de toetsing over het algemeen voldoende transparant. Tegelijkertijd merken ze op dat de *rubrics* niet "waterdicht" zijn en dat de ene examinerator er anders mee omgaat dan de andere. Het panel herkent dit in de beoordelingsformulieren van de eindwerken (zie volgende §), maar het panel stelt ook vast dat het "dichttimmeren" van de *rubric* niet de oplossing is en dat studenten beter meegenomen kunnen worden in de beoordelingssystematiek binnen het nieuwe onderwijs (zie verder § 4.2.3).

4.3.2 Toetsing NL-afstudeerprogramma

Het panel heeft eindwerken van het NL-traject bekeken. Onder standaard 4 wordt ingegaan op de gerealiseerde kwaliteit en het eindniveau. Hieronder wordt ingegaan op enkele toetsaspecten van het afstuderen.

Inrichting afstudeerprogramma 2017-curriculum

Studenten van het NL-traject studeren af met een bachelorthesis en een stage ("seniorstage 2"). Bij de thesis wordt behalve de thesis (waarvan het cijfer voor 60% meeweegt) een plan van aanpak (go/no-go), een procesverslag (10%), een beroepsproduct (voorwaardelijk) en de verdediging (30%) beoordeeld, bij de stage een plan van aanpak (go/no-go), een opdracht klinisch redeneren (voorwaardelijk), een reflectieverslag (voorwaardelijk) en een eindbeoordeling van het praktijkdeel, bestaande uit een drievoudige mini-CEX¹⁸ (100%).

Het panel vindt dat het afstudeertraject met bijbehorende eindproducten weloverwogen ingericht is (valide toetsing). De student demonstreert ermee aan de slag te kunnen als startende beroepsbeoefenaar op hbo-bachelorniveau binnen een grootstedelijke context.

Bij de thesis is onder meer goed vast te stellen of de student in staat is relevante vakliteratuur te vinden, te gebruiken en kritisch te beoordelen en er is goed zicht op de ontwikkeling van de student aan de hand van de tussenproducten in aanloop naar de definitieve thesis. Het panel waardeert de mogelijkheid om in een duo een thesis te schrijven. Het panel ziet de meerwaarde daarvan in relatie tot de beroepsrol van samenwerkingspartner en vindt het goed dat de opleiding studenten individueel beoordeelt op hun procesverslag bij de thesis. Wel valt het het panel op dat de verdediging soms op individueel niveau en soms op duo-niveau wordt beoordeeld. Daarin zou volgens het panel één lijn getrokken moeten worden. Beide keuzes zijn verdedigbaar, maar het individueel beoordelen van de verdediging zou volgens het panel de voorkeur moeten hebben, juist omdat de thesis zelf niet op individueel niveau beoordeeld kan worden. Bij een individuele beoordeling van de verdediging van de thesis, vindt de verdediging zelf idealiter ook individueel plaats. Het panel realiseert zich dat dat de werkdruk aanzienlijk verhoogt.

¹⁸ Mini-CEX staat voor Mini Clinical Evaluation Exercise.

Bij de stage vindt het panel vooral de drievoudige mini-CEX van toegevoegde waarde. Het panel waardeert het dat de stage beoordeeld wordt door een HvA-examinator die BKE- en vaak zelfs SKE-geschoold is. De examinator overlegt met de stagebegeleider die geen BKE/SKE heeft (en ook niet als examinator is aangewezen), maar soms wel de facultatieve cursus voor stagebegeleiders gedaan heeft. Het panel vraagt aandacht voor het reflectieniveau van studenten. Veel studenten komen tot leerzame inzichten die leiden tot groei, maar enkele studenten focussen te veel op het beschrijven van de chronologie van de gezette stappen en de uitgevoerde handelingen. In de beoordeling mag dat volgens het panel duidelijker naar voren komen.

Verder heeft het panel waardering voor het goed doordachte format van de opdracht klinisch redeneren. Volgens het panel zet dit format studenten aan tot gestructureerd en onderzoeksmatig denken en werken.

Beoordelingsformulieren afstudeerprogramma 2017-curriculum

De feedback op de beoordelingsformulieren van de afstudeerproducten is rijk, ontwikkelgericht en leerprocesondersteunend. De opleiding verdient daarvoor een compliment.

In het algemeen zijn de cijfers bij de theses en de stageproducten herleidbaar, al valt het het panel op dat daarin wel variatie zit. Het panel heeft er begrip voor dat consistentie waarborgen bij grote aantallen afstudeerders en grote aantallen examinatoren lastiger is dan bij kleine opleidingen. Toch meent het panel dat hierin verbetering mogelijk is. Het panel sluit zich aan bij de conclusie van de examencommissie die in het jaarverslag van 13 januari 2025 schrijft dat er nog winst te behalen is bij de navolgbaarheid van de beoordelingen van eindwerken, met name voor wat betreft de afstemming tussen de beide beoordelaars en de transparantie van de totstandkoming van het eindoordeel naar aanleiding daarvan. Ook is de koppeling met de beoordelingscriteria niet op alle beoordelingsformulieren even goed navolgbaar.

Verhouding tussen afstuderen in 2017-curriculum, 2023-curriculum en IPZ

De thesis van het 2017-curriculum kan al de vorm hebben van een beroepsproduct of *case study*, maar een klassieke literatuurstudie is ook nog mogelijk. In het 2023-curriculum verschuift de focus naar het beroepsproduct. Het panel vindt die keuze in lijn met het huidige verslag dat studenten schrijven bij het onderdeel klinisch redeneren bij de stage. Het beroepsmatig onderzoeksggericht handelen (via de stappen hulpvraag, anamnese, hypothese, onderzoeksstrategie, klinimetrie, diagnose, SMART-doelen, behandeling en discussie met literatuurlijst) is hierin stevig ingebed. De afstudeerproducten van het 2023-curriculum vormen daarmee een coherenter geheel dat nog beter past bij de beroepseisen die aan een fysiotherapeut gesteld worden.

Binnen het afstudeerproject werkt de IPZ-student, net als in de eerste anderhalf jaar van de opleiding, samen met ergotherapie- en oefentherapiestudenten, terwijl er ook gewerkt wordt aan de eigen beroepsspecifieke competenties. Het panel vindt de constructie valide; IPZ'ers studeren af als volwaardige fysiotherapeuten, tegelijkertijd hebben ze iets extra's te bieden op het gebied van samenwerken met andere paramedische beroepsprofessionals.

4.3.3 Toetsing ESP-traject

De toetsing van ESP volgt de principes van *constructive alignment*. Er is een navolgbare vertaling gemaakt van beoogde leerresultaten op programmaniveau naar leerdoelen op vakniveau naar toetsen op vakniveau. De toetsing past daarmee bij het didactisch concept van kleine vakken met duidelijke leerdoelen die internationaal herkenbaar zijn.

ESP gebruikt een breed palet aan toetsvormen: schriftelijke toetsen, praktijktoetsen, rapporten, toetsen van klinisch handelen (waar filmpjes van worden gemaakt ter beoordeling en nabespreking), *competence assessments* etc. Per vak wordt de afweging gemaakt welke toetsvorm het best past bij datgene wat getoetst moet worden. ESP zorgt daarmee voor valide toetsing.

In de laatste fase van de studie zijn de rollen van docent en examinator strikt gescheiden en wordt samengewerkt met examinatoren van het NL-programma om te garanderen dat minimaal één paar ogen volledig onafhankelijk beoordeelt. ESP heeft hiermee betrouwbare en onafhankelijke beoordeling goed geborgd.

Studenten weten wat ze kunnen verwachten en zijn net als over de *course manuals* (zie § 4.2.4) positief over de *study guide* waarin gedetailleerde, accurate informatie over de toetsen is opgenomen. Ook de *rubrics* vinden ze behulpzaam. ESP zorgt daarmee voor transparante toetsing. Naar aanleiding van evaluaties zijn de formuleringen in *rubrics* en toetsmatrijzen verbeterd, wordt extra ondersteuning verzorgd voor non-native speakers van het Engels en worden meer herkansingen aangeboden om het risico op studievertraging te verkleinen. ESP heeft daarmee aantoonbaar verbeterbeleid op het gebied van toetsing.

4.3.4 Toetsing ESP-afstudeerprogramma

Het panel heeft eindwerken van ESP bekeken. Onder standaard 4 wordt ingegaan op de gerealiseerde kwaliteit en het eindniveau. Hieronder wordt ingegaan op enkele toetsaspecten van het afstuderen.

Inrichting ESP-afstudeerprogramma

ESP-studenten studeren af met een stage (*Clinical Internship 4* (CI4), waarbij de *performance grade* voor 80% (te weten *clinical* 70 en FPA 10) meeweegt in het eindcijfer en het verslag voor 20%), een literatuurstudie (*Professional Assignment Project 2* (PAP2), waarvoor één eindcijfer gegeven wordt) en een competentietoets aan de hand van het opgebouwde portfolio (*Competence Assessment* (CA), waarvoor één eindcijfer gegeven wordt).

In de klinische stage staat het klinisch handelen als fysiotherapeut centraal, met de literatuurstudie toont de student aan literatuuronderzoek te kunnen doen op bovengemiddeld niveau en in de competentietoets laat de student zien in staat te zijn te reflecteren op de eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling als fysiotherapeut.

Het panel vindt dat het afstudeertraject met bijbehorende eindproducten weloverwogen ingericht is (valide toetsing). De student toont ermee aan wereldwijd aan de slag te kunnen als *global physiotherapist* en zich te onderscheiden op het gebied van gedrevenheid en onderzoekend vermogen. Net als bij het NL-traject vindt het panel ook bij het ESP-traject de drievoudige (soms tweevoudige) mini-CEX in de stage van grote meerwaarde. Verder waardeert het panel de keuze om studenten van het ESP-traject op basis van hun portfolio, een reflectieverslag en een mondelinge toets te beoordelen op hun competentie-ontwikkeling. Voor internationale studenten is deze manier van getoetst worden niet altijd bekend terrein, maar daarmee wel extra leerzaam.

Professional Assignment Project 3 (PAP 3) maakt geen deel uit van het afstudeerprogramma. Het panel geeft in overweging om dit toe te voegen, omdat de student binnen PAP 3 een beroepsproduct oplevert dat specifiek gericht is op het demonstreren van creativiteit en innovatievermogen. Deze kwaliteiten zijn onderscheidende kenmerken van de aan de HvA opgeleide *global physiotherapist*.

Het panel is onder de indruk van de toetsing van de stages en het wereldwijde netwerk (*worldwide extended family*) van ESP. Studenten lopen over de hele wereld stage en de opleiding heeft daar dezelfde werkwijze voor als het NL-traject: de *clinical supervisor* van de opleiding (ESP assessor) heeft contact met de *clinical instructor* ter plaatse om tot een betrouwbaar oordeel te komen. Ook voor de *clinical instructors* is er een facultatieve cursus.

Beoordelingsformulieren ESP-afstudeerprogramma

Het panel heeft van de afstudeerders telkens drie stageproducten gezien (klinisch deel, verslag en praktijktoets), die elk door één assessor beoordeeld waren. Bij de beoordeling van de stage zijn daarmee wel steeds drie paar ogen betrokken, maar ze beoordelen ieder een “eigen” deel. Het panel adviseert om te werken met meerdere paren ogen bij elk onderdeel, maar realiseert zich tegelijkertijd dat dat werkdrukverhogend zal zijn. Mogelijk is een compromis denkbaar.

Bij de competentietoets en PAP2 zijn wel altijd twee beoordelaars betrokken bij de beoordeling van elk studentproduct. Het panel vraagt aandacht voor de navolgbaarheid van de afstemming tussen de twee beoordelaars. Soms is niet duidelijk hoe de individuele beoordelingen van de beoordelaars eruitzagen en hoe op basis daarvan het eindcijfer tot stand is gekomen.

4.3.5 Examencommissie, toetscommissie en toetsexpertisecentrum

Er is een facultaire examencommissie, een facultaire toetscommissie en een opleidingsspecifiek toetsexpertisecentrum (TEC). De commissie vindt het waardevol dat examen- en toetscommissie faculteitsbreed zijn. Dat zorgt voor kruisbestuiving tussen opleidingen en voor het ontwikkelen van routines. Dat het toetsexpertisecentrum opleidingsgebonden is, vindt het panel ook een verstandige keuze, mede gezien de verschillende toetsvisies waarmee bij NL, IPZ en ESP gewerkt wordt.

Het panel heeft de jaarverslagen van de examencommissie van 2022-23 en 23-24 bekeken en vindt deze degelijk. De verslagen bevatten uitgebreide informatie over benoemingen, professionalisering, de toetskwaliteitscyclus (inclusief steekproeven), fraude, beroepszaken, toegekende en afgewezen vrijstellingen, toegekende en afgewezen minorenverzoeken etc.

Tijdens de visitatie stelt het panel vast dat de examencommissie zich goed ontwikkeld heeft op het vlak van het onderhouden van relaties met stakeholders (MT, docenten en studenten). Het panel vindt echter wel dat de adviezen van de examencommissie niet altijd aantoonbaar leiden tot veranderingen. De examencommissie en het MT hebben daarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Samenvattend oordeel

Het panel stelt vast dat voor het 2017-, het 2023-curriculum en IPZ de gekozen toetssystematiek in lijn is met de onderwijsvisie die aan de respectievelijke curricula ten grondslag ligt en dat de toetsing het voor studenten mogelijk maakt om de realisatie van de beoogde leerresultaten aan te tonen. Dat IPZ'ers na hun keuze voor fysiotherapie meegaan in de "gewone" fysiotherapietoetsing, maakt dat alle beoogde leerresultaten voor fysiotherapeuten ook door IPZ'ers aantoonbaar gerealiseerd moeten worden. Vooral met het oog op de BOKSA van het KNGF vindt het panel dat belangrijk.

De NL-toetsing is transparant, NL-studenten kunnen wel beter meegenomen worden in de toetsvisie bij het 2023-curriculum. Verder adviseert het panel om te onderbouwen op welke punten bij het ontwikkelingsgericht toetsen afgeweken wordt van de uitgangspunten van programmatisch toetsen en waarom. De opleiding steekt aantoonbaar energie in de scholing van stage-examinatoren en -begeleiders (BKE/SKE/stagebegeleiderscursus).

Het panel vindt dat het NL-afstudeertraject met bijbehorende eindproducten weloverwogen ingericht is. De student demonstreert ermee aan de slag te kunnen als startende beroepsbeoefenaar op hbo-bachelorniveau binnen een grootstedelijke context.

De feedback op de beoordelingsformulieren van de NL-afstudeerproducten is rijk, ontwikkelgericht en leerprocesondersteunend en het panel vindt het concept van in duo's aan een thesis werken fraai en goed passend bij de beroepsrol van samenwerkingspartner. De beoordeling van de individuele bijdragen van de studenten kan nog wat verder aangescherpt worden. In meer algemene zin kan het invullen van de beoordelingsformulieren van NL-eindwerken beter voor wat betreft de navolgbaarheid van de afstemming tussen de beide beoordelaars en de totstandkoming van het eindoordeel.

Het panel stelt vast dat voor ESP de gekozen toetssystematiek in lijn is met de onderwijsvisie die aan ESP ten grondslag ligt en dat de toetsing het voor studenten mogelijk maakt om de realisatie van de beoogde leerresultaten aan te tonen.

Het panel vindt dat het ESP-afstudeertraject met bijbehorende eindproducten weloverwogen ingericht is. De student toont ermee aan wereldwijd aan de slag te kunnen als *global physiotherapist*.

Het panel is onder de indruk van de manier waarop de beoordeling van de toetsing van de wereldwijde stages is ingericht.

Het panel vindt dat de opleiding goed geëquipeerd is met een faculteitsbrede examencommissie en toetscommissie en een opleidingsgebonden toetsexpertisecentrum. Deze drie gremia waarborgen tezamen een toetskwaliteitscultuur. De examencommissie is sterk op relationele aspecten. Adviezen van de examencommissie leiden niet altijd aantoonbaar tot veranderingen. De examencommissie en het MT hebben daarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Het panel komt tot het oordeel dat de opleiding **voldoet** aan de criteria van standaard 3.

4.4 Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen en overwegingen

4.4.1 Afstuderen NL-traject inclusief IPZ

De eindwerken die het panel bekeken heeft, horen bij het 2017-curriculum; de eerste afstuderende studenten van het 2023-curriculum worden verwacht in de zomer van 2027, de eerste afstuderende IPZ'ers in de zomer van 2026.

Niveau en kwaliteit eindwerken

Studenten kunnen de thesis in een duo schrijven, stages lopen ze altijd individueel. Het panel heeft hiermee rekening gehouden bij het nemen van de steekproef (zie bijlage 1, selectie eindwerken). Het panel stelt vast dat alle eindwerken op bachelorniveau zijn. Dat geldt zowel voor de theses als voor de stageproducten. De cijfers zijn volgens het panel een goede reflectie van de kwaliteit van de eindwerken. Eindwerken die door de opleiding met een 5,5 of een 6 beoordeeld zijn, zijn ook in de ogen van het panel krappe voldoende, maar zeker voldoende. Eindwerken die met een 8 of hoger zijn beoordeeld zijn ook volgens het panel van bovengemiddeld goede kwaliteit en eindwerken in de "middenmoot" (6,5-7,5) zijn terecht beoordeeld met een (ruime) voldoende.

Loopbaan na afronding opleiding

Studenten kunnen doorstromen naar masters, bijvoorbeeld naar de HvA-master *Performance, Sport and Health*. Verder zijn er doorstroomminoren die rechtstreeks (dus zonder premaster) aansluiting bieden op de wetenschappelijke masters *Health Sciences* en *Human Movement Sciences* van de Vrije Universiteit Amsterdam. De meeste alumni van het NL-traject kiezen er echter voor om direct aan de slag te gaan in de eerste lijn, veelal in de regio Amsterdam. De hbo-monitor laat een consistent beeld zien: zo goed als alle NL-alumni vinden werk (net als landelijk en net als voorgaande jaren) en werken op hbo-bachelorniveau. Alumni vinden zichzelf goed voorbereid op de arbeidsmarkt.

4.4.2 Afstuderen ESP-traject

Niveau en kwaliteit eindwerken

Studenten werken aan alle drie de afstudeeronderdelen (*Clinical Internship 4*, *Competence Assessment* en *PAP2*) individueel. Bij de drie onderdelen worden verschillende competenties getoetst. Het panel heeft daar rekening mee gehouden met het maken van de selectie (zie bijlage 1). Het panel stelt vast dat de eindwerken (CI4, CA en PAP2) op "bachelorplus-niveau" zijn en daarmee van iets hoger niveau dan de eindwerken van het NL-curriculum. De cijfers zijn volgens het panel een goede reflectie van de kwaliteit van de eindwerken.

Loopbaan na afronding opleiding

ESP heeft onderzocht waar alumni de afgelopen jaren terecht zijn gekomen. Op basis van enquêtes en LinkedIn-data, heeft ESP dat van 433 van de 760 alumni kunnen achterhalen: 35% van de 433 heeft een mastertitel behaald (dus minimaal 20% van de gehele populatie), 8% een PhD/ DPT¹⁹ (dus minimaal 5% van de gehele populatie) en 38% is zelfstandig ondernemer (dus minimaal 21% van de gehele populatie).

Net als NL-alumni vinden ook de ESP-alumni gemakkelijk werk. De top 10 van landen waar ESP-alumni aan de slag gaan als fysiotherapeut bestaat uit: Nederland, Frankrijk, Zwitserland, Canada,

¹⁹ DPT is de Amerikaanse titel voor doctor: Doctor of Physical Therapy.

Italië, Australië, Duitsland, Ierland, Nieuw-Zeeland en België. De werkomgevingen waar ESP-alumni terecht komen zijn zeer divers, variërend van ziekenhuizen en privéklinieken tot revalidatiecentra, verpleeghuizen, psychiatrische instellingen en sportclubs. Bovendien starten veel ESP-alumni hun eigen praktijk. Het valt het panel op dat veel ESP-alumni in Nederland blijven werken. Ze dragen daarmee bij aan het terugdringen van het tekort aan fysiotherapeuten in Nederland.

Alumni vinden zichzelf goed voorbereid op de internationale arbeidsmarkt en geven aan zich van collega's te onderscheiden op het gebied van klinisch redeneren en weer- en wendbaarheid (zie verder § 4.2.4). De voorbereiding op het proces van registratie als fysiotherapeut in het buitenland verdient in hun ogen meer aandacht (zie verder § 4.2.4).

BKKI-criterium G – Gerealiseerde leerresultaten

De inhoud en het niveau van de toetsen en de eindwerkstukken zijn in lijn met het niveau en de verbreding zoals geformuleerd in de beoogde leerresultaten. Afgestudeerden worden toegelaten tot veeleisende vervolgoopleidingen en/of functies. De rendementen zijn substantieel hoger dan bij relevante andere opleidingen waar niet het bijzonder kenmerk is toegekend, en ten minste vergelijkbaar met andere relevante opleidingen die dat wel hebben.

De wereldwijde stages (CI4, maar ook eerdere stages) zijn de kracht van ESP. Met de zeer uiteenlopende authentieke werksituaties laten ESP-studenten hun brede oriëntatie zien voor wat betreft variatie aan landen en werkomgevingen. Ze onderscheiden zich daarmee van studenten van andere FT-opleidingen. Met de eindproducten van het literatuuronderzoek (PAP2) onderscheiden ze zich qua onderzoeksniveau en kritische mindset van andere FT-studenten.

Het panel is onder de indruk van het hoge percentage alumni dat nog een mastertitel heeft behaald, het hoge percentage PhD/DPT en het hoge percentage zelfstandig ondernemers. Deze cijfers tonen aan dat de ESP-alumni zowel uitblinken in hun verdere ontwikkeling op wetenschappelijke gebied als in hun carrière als (ondernemende) beroepsbeoefenaar.

De rendementen heeft het panel allereerst vergeleken met die van het NL-traject. Bij het NL-traject studeert ongeveer 30% binnen de nominale studieduur (4 jaar) af en gemiddeld nog eens zo'n 20% in of na het 5e jaar. (Deze resultaten zijn vergelijkbaar met het landelijke beeld; ook landelijk studeert 51% binnen vijf jaar af²⁰.) De rendementen van ESP (gemiddeld 74,4%²¹ nominaal en 84,2%²² nominaal +1) liggen beduidend hoger. ESP mag daar trots op zijn.

Het panel heeft de rendementen ook vergeleken met de rendementen uit de thematische analyse van de NVAO²³. Uit de NVAO-analyse blijkt dat rendementen variëren, maar dat voor het merendeel van de BKKI-opleidingen geldt dat ongeveer 75% van de studenten afstudeert binnen de nominale studieduur (bij ESP 74,4%) en 90% binnen de nominale studieduur + 1 jaar (bij ESP 84,2%). Voor ESP zijn de percentages dus nagenoeg vergelijkbaar met het landelijke beeld. Omdat de opleiding niet vier maar drie jaar duurt én omdat de instroom zeer divers is, vindt het panel dit een knappe prestatie.

Samenvattend oordeel

Het panel vindt het gerealiseerde eindniveau van het NL-traject en het ESP-traject goed tot zeer goed en stelt vast dat de opleiding de studenten goed voorbereidt op de arbeidsmarkt. Met name het ESP-traject leidt ook goed op tot vervolgonderwijs en -onderzoek in binnen- en buitenland (criterium G). Het merendeel van de NL-alumni gaat direct aan de slag in de eerstelijnszorg, een substantieel deel van de ESP-alumni gaat verder met studie en onderzoek (master en PhD).

²⁰ Bron: <https://www.hva.nl/opleidingen/fysiotherapie/studie-in-cijfers>

²¹ Van de laatste vijf cohorten (2018, 19, 20, 21 en 22) waren de percentages nominaal afgestudeerden respectievelijk 86, 72, 72, 75 en 71. Het gemiddelde daarvan is 74,4.

²² De percentages voor dezelfde vijf cohorten minus het laatste cohort (voor dat cohort is het laatste jaar nog niet afgerond) en aangevuld met het cohort van 2017 waren: 83, 88, 81, 87 en 82. Het gemiddelde daarvan is 84,2.

²³ Bron: https://www.nvaio.net/files/attachments/4798/NVAO_Thematische_analyse_BKKI_2012_2020.pdf

Het panel geeft ESP in overweging om PAP3 formeel onderdeel te maken van het afstudeertraject, omdat bij dit onderdeel een beroep gedaan wordt op de vindingrijkheid en het innovatief vermogen van studenten. Deze kenmerken maken deel uit van het ESP-profiel en verdienen in de ogen van het panel daarom een plek in het afstudeertraject.

Tot slot verdient ESP alle lof voor de rendementen (criterium G). Met een driejarig curriculum en een zeer diverse instroom mag ESP er trots op zijn dat gemiddeld 74,4% binnen 3 jaar afstudeert en 84,2% binnen 4 jaar.

Het panel komt tot het oordeel dat de opleiding **voldoet** aan de criteria van **standaard 4** en dat het ESP-traject tevens **voldoet** aan **BKKI-criterium G**.

4.5 Eindoordeel

De HvA-bacheloropleiding tot fysiotherapeut is een goede, sterk beroepsgerichte opleiding. Het intensieve contact met de beroepsvereniging en het werkveld spelen daarin een belangrijke rol. Afgestudeerden van het vierjarige reguliere NL-traject worden opgeleid voor een baan als fysiotherapeut in en om Amsterdam, afgestudeerden van het vierjarige IPZ-traject worden opgeleid tot fysiotherapeut met extra aandacht voor samenwerken met andere paramedische zorg-professionals in Amsterdamse wijken en afgestudeerden van het driejarige internationale ESP-traject kunnen als breed opgeleide *global physiotherapist* zowel aan de slag in Nederland als daarbuiten.

De opleiding is uitdagend, de lat ligt hoog. Vooral bij ESP, vanwege de kortere studieduur en de aanvullende ambities voor het eindniveau. ESP selecteert daarom zorgvuldig aan de poort en biedt studenten kleinschalig en intensief onderwijs en extracurriculaire activiteiten (*extended family*) om deze ambities te kunnen realiseren. Die aanpak leidt tot hoge rendementen en lage uitval. Het didactisch concept van ESP is klassiek van aard (modulaire opbouw, kleine vakken, thematische indeling) met het oog op internationale herkenbaarheid. Het concept is goed doorleefd, docenten en studenten weten wat er van hen verwacht wordt.

Het NL-traject heeft in 2023 ook een “kleinschaligheidsconcept” geïntroduceerd: er wordt gewerkt in professionele leergemeenschappen (PLG’s), waarin de grote groep studenten en het omvangrijke docentencorps opgedeeld zijn in vier kleinere groepen (klein binnen groot). Zo voelen ook NL-studenten zich nu beter gezien en gehoord. De komende jaren zal blijken of het werken met PLG’s het juiste antwoord is op de grootschaligheid van het NL-traject, of de onderlinge samenhang van de PLG’s voldoende gewaarborgd blijft en wat het effect van de afstemming tussen (teamleiders van) PLG’s is op de werkdruk.

Het NL-traject heeft naast dit nieuwe kleinschaligheidsconcept ook een nieuw didactisch concept geïntroduceerd, met een sterke focus op ontwikkeling en steeds complexer wordende beroepstaken. Docenten zijn goed meegenomen in dit nieuwe concept. Ze zijn allemaal getraind. De nieuwe coachrol is voor sommige docenten nog wennen. Vanuit de opleiding is er veel aandacht voor professionalisering. Studenten lijken wat minder goed meegenomen. De opleiding kan daar nog stappen in zetten.

De opleidingsfaciliteiten zijn uitstekend, zowel voor NL (inclusief IPZ) als voor ESP.

De toetsing binnen ESP is klassiek van aard met het oog op de internationale herkenbaarheid en bestaat uit schriftelijke toetsen, schrijfopdrachten en praktijktoetsen. De toetsing binnen het 2017-curriculum van het NL-traject is eveneens klassiek met schriftelijke toetsen, schrijfopdrachten en praktijktoetsen. Zowel voor NL als voor ESP geldt dat beter herleidbaar moet zijn hoe het eindoordeel tot stand is gekomen en welke individuele beoordelingen daaraan ten grondslag lagen.

De toetsing binnen het 2023-curriculum is ontwikkelingsgericht en draait om het verzamelen van datapunten in een portfolio en het schrijven van betogen waarin gereflecteerd wordt op de ontwikkeling in relatie tot beroepsrollen. Ook de toetsing van IPZ gebeurt aan de hand van een portfolio. De keuzes die gemaakt zijn voor het ontwikkelingsgericht toetsen, behoeven daar waar ze afwijken van de uitgangspunten van programmatisch toetsen onderbouwing.

Voor beide toetssystemen, het klassieke, thematisch-georiënteerde toetssysteem bij ESP en het 2017-curriculum en het ontwikkelingsgerichte toetssysteem met focus op beroepstaken bij het 2023-curriculum en IPZ, geldt dat ze passen bij de instroom, de didactische uitgangspunten en het doel van de opleidingstrajecten.

Alumni van het NL-curriculum gaan meestal meteen aan de slag als fysiotherapeut (de werkgelegenheid voor fysiotherapeuten is uitstekend), veel alumni van het ESP-curriculum starten hun eigen fysiotherapiepraktijk in Nederland of in het buitenland of studeren verder en worden onderzoeker.

Het panel komt tot het oordeel dat de drie opleidingstrajecten, NL, IPZ en ESP, voldoen aan de criteria van standaard 1, 2, 3 en 4 en dat ESP tevens voldoet aan de BKKI-criteria A tot en met G. Het panel komt daarom tot een **positief eindoordeel**.

5 STERKE PUNTEN EN AANDACHTSPUNTEN IN EEN NOTENDOP

5.1 Sterke punten

Het panel ziet de volgende sterke punten:

- Intensief contact met beroepsvereniging KNGF, regelmatig overleg, beroepsvereniging heeft aantoonbaar een belangrijke rol in het beroeps- en opleidingsprofiel
- Goede relatie met samenwerkingspartners, zorginstellingen, stagebedrijven en lectoraten heeft geleid tot eigen, unieke profielen:
 - o NL leidt fysiotherapeuten op voor de Amsterdamse regio (focus op diversiteit en inclusie)
 - o ESP leidt gedreven, creatieve, innovatieve, onderzoekende *global physiotherapists* op (focus op aanpassingsvermogen)
- Het werken met PLG's maakt dat studenten zich gezien en gehoord voelen, ondanks dat de opleiding jaarlijks ruim 500 nieuwe studenten verwelkomt ("klein binnen groot")
- ESP leidt niet alleen Nederlandse fysiotherapeuten op voor het internationale werkveld, maar haalt ook internationale studenten naar Nederland die in Nederland als fysiotherapeut aan de slag gaan
- Voor Nederlandse HvA-studenten fysiotherapie zijn er twee keuzes: een Nederlandstalig programma en een Engelstalig programma. Alle Nederlandse studenten in het Engelstalige programma hebben bewust voor Engelstalig onderwijs gekozen (NL en ESP)
- Effectieve toelatingsprocedure (ESP)
- Internationaal herkenbaar curriculum (ESP)
- Uitstekende informatievoorziening op alle fronten (ESP):
 - o Goede en volledige eerste-loket-informatie (website)
 - o Goede, foutloze *course manuals*
 - o Duidelijke informatie over toetsing etc.
- Uitstekende docenten (NL en ESP)
 - o Vakinhoudelijk deskundig (veel praktijkervaring)
 - o Didactisch goed onderlegd (onder andere door scholing vanuit de HvA)
 - o Veel onderzoekers
- Extracurriculaire activiteiten zijn leerprocesondersteunend en verbindend (*extended family*) (ESP)
- Kleinschaligheid en intensiteit vormen een vruchtbare bodem voor de hechte leergemeenschap van studenten en docenten en vice versa: de hechte leergemeenschap maakt het mogelijk om een intensief programma te volgen (studenten), dan wel te onderhouden (docenten) (ESP)
- Fraaie opleidingsfaciliteiten: ruim gebouw, ruime goed geëquiperde lokalen, gymzalen, geavanceerde technologische apparatuur (NL en ESP)
- Onderzoek is primair gericht op het verbeteren van onderwijs (NL en ESP)
- Feedback op beoordelingsformulieren van de afstudeerproducten is rijk, ontwikkelgericht en leerprocesondersteunend (NL)
- Als duo aan een thesis werken heeft een meerwaarde in relatie tot de beroepsrol van samenwerkingspartner (NL)
- Bijna alle examinatoren zijn geschoold (BKE, velen ook SKE) en er is een facultatieve cursus voor stagebegeleiders (NL en ESP)
- Weloverwogen, evenwichtig ingerichte afstudeerprogramma's, goed passend bij doel opleiding (NL en ESP)
- Zeer hoog rendement (ESP)
- Zeer hoog percentage dat verder studeert (master) en onderzoeker wordt (PhD/DPT) (ESP)

5.2 Aandachtspunten

Het panel ziet de volgende aandachtspunten:

- Studenten kunnen beter meegenomen worden in het nieuwe onderwijs- en toetsconcept, bijvoorbeeld voor wat betreft het 'betoog' bij het portfolio (NL)
- Houd bij het 2023-curriculum oog voor de behoefte aan structuur en duidelijkheid die veel studenten hebben (NL)
- Zichtbaarheid van samenhang tussen vakken kan beter (ESP)
- Effectiever aandacht besteden aan tijdig starten met administratieve procedure om in het buitenland aan de slag te kunnen als fysiotherapeut (ESP)
- Houd aandacht voor de werkdruk bij docenten, denkend aan:
 - o Effect van de PLG's (NL)
 - o Docenten "*love what they do*", waardoor ze zichzelf voorbij kunnen lopen (ESP)
- Blijf inzetten op de omschakeling van het hele docententeam naar het nieuwe onderwijsconcept, blijf docenten goed ondersteunen in hun nieuwe coachrol (NL)
- Navolgbaarheid van de beoordelingen van eindwerken kan consistentier, met name voor wat betreft de afstemming tussen de eerste en tweede beoordelaar en de totstandkoming van het eindoordeel (NL en ESP)
- Het beoordelen van de individuele bijdragen van studenten die in duo's een thesis inleveren, kan verder aangescherpt worden (NL)
- Besteed meer aandacht aan het reflectieniveau van studenten (NL)
- Onderbouw de keuzes die gemaakt zijn binnen het concept van ontwikkelingsgericht toetsen daar waar ze afwijken van de uitgangspunten van programmatisch toetsen (NL)
- Overweeg om PAP 3 toe te voegen aan het afstudeerprogramma vanwege de toetsing van creativiteit en innovatief vermogen (ESP)
- Adviezen van de examencommissie leiden niet altijd aantoonbaar tot verandering, de examencommissie en het MT hebben daarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid (NL en ESP)

BIJLAGE 1

Overzicht oordelen per standaard en eindoordeel

Hogeschool van Amsterdam Hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. Beoogde leerresultaten inclusief BKKI-criterium A Beoogde leerresultaten voor ESP	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving inclusief BKKI-criterium B Programma – inhoud voor ESP inclusief BKKI-criterium C Programma – leeromgeving voor ESP inclusief BKKI-criterium D Instroom voor ESP inclusief BKKI-criterium E Personeel voor ESP inclusief BKKI-criterium F Materiële voorzieningen voor ESP	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten inclusief BKKI-criterium G Gerealiseerde leerresultaten voor ESP	Voldoet
Eindoordeel	Positief

BIJLAGE 2

Programma en werkwijze

Visitatiegroep

De opleiding is gevisiteerd binnen het cluster hbo-bachelor Fysiotherapie (inleverdatum 1 november 2025).

Programma 31 maart en dinsdag 1 april 2025

31 maart 2025	Beschrijving programmaonderdeel
1300-1315	Inloop en ontvangst
1315-1345	Besloten vooroverleg panel
1345-1430	Rondleiding opleidingsspecifieke faciliteiten
1430-1445	Besloten vooroverleg panel
1445-1530	Gesprek 1: Management cluster Fysiotherapie
1530-1545	Besloten overleg panel
1545-1630	Gesprek 2: Examencommissie
1630-1700	Besloten overleg panel

1 april 2025	Beschrijving programmaonderdeel
0845-0900	Inloop en ontvangst
0900-0945	Gesprek 3: Werkveld en alumni ESP (online)
0945-1000	Besloten overleg panel
1000-1045	Gesprek 4: Studenten ESP
1045-1100	Besloten overleg panel
1100-1145	Gesprek 5: Docenten ESP
1145-1200	Besloten overleg panel
1200-1215	Inloopsprek uur
1215-1245	Lunch en besloten overleg panel
1245-1330	Presentatie innovaties (afstuderen, living labs en DLO)
1330-1345	Besloten overleg panel
1345-1430	Gesprek 6: Docenten NL
1430-1445	Besloten overleg panel
1445-1530	Gesprek 7: Studenten NL
1530-1545	Besloten overleg panel (<i>pending issues</i>)
1545-1615	Gesprek 8: Werkveld en alumni en NL
1615-1630	<i>Pending issues</i>
1630-1730	Besloten overleg panel: voorbereiding terugkoppeling
1730-1745	Terugkoppeling

In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van (groepen van) gesprekspartners opgenomen. Hun namen zijn bij de secretaris van het panel bekend.

Vorbereiding visitatie

Bij de beoordeling van de opleiding is uitgegaan van het *Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland, april 2024*. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij het beoordelen moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen. De secretaris heeft dit protocol onder de panelleden verspreid en tijdens het vooroverleg een toelichting gegeven. Daarbij is ook stilgestaan bij de *Uitvoeringsregels, versie september 2024*.

De secretaris en de voorzitter hebben in de periode van december 2024 tot en met april 2025 regelmatig contact gehad. Alle zeven kernbekwaamheden zoals die in het NVAO-profiel van de voorzitter (versie januari 2016) zijn opgenomen en beschreven zijn in de uitvoeringsregels van september 2024, zijn op enig moment aan bod gekomen en in verband gebracht met de visitatie van de te beoordelen opleiding.

Op dinsdag 18 februari 2025 heeft de opleiding het dossier en de geselecteerde eindwerken beveiligd gedeeld via sharepoint. Op dezelfde dag heeft de secretaris de rest van de documentatie (instructie, bijlagen, eerste-indrukken-formulieren, beoordelingsformulieren eindwerken, dagprogramma visitatie, agenda vooroverleg en logistieke informatie aangaande hotel en parkeren e.d.) verspreid onder de panelleden.

Op basis van de documentatie heeft het panel zich een beeld gevormd van de opleiding. Alle panelleden hebben "eerste-indrukken-formulieren" (EI-formulieren) van ingevuld met observaties en vragen aangaande de te beoordelen standaarden. Met uitzondering van de student hebben alle panelleden ook hun overwegingen met betrekking tot de eindwerken gedeeld. De secretaris heeft op zondag 23 maart 2025 de EI-formulieren en de eindwerkenbeoordelingen samengevoegd. De compilatie vormde de basis voor het vooroverleg van woensdag 26 maart en de basis voor de gespreksthema's voor de visitatie.

Selectie eindwerken

Het panel voerde bij het NL-traject een reguliere NVAO-beoordeling op basiskwaliteit uit. Het ESP-traject heeft het panel ook beoordeeld aan de hand van de criteria voor het BKKI.

Selectie NL: 8 complete afstudeerdossiers en 4 extra theses i.v.m. duotoetsing

- Omdat het in het NL-programma mogelijk is om in een duo een bachelorthesis te schrijven, is ervoor gekozen om 4 theses van individuele bachelorthesis-schrijvers te selecteren en 4 duo's (dus 4 x 2 theses). Daarmee bestond de steekproef van theses NL derhalve uit 12 theses in plaats van 8 theses.
- Stages zijn altijd individueel, dus daar heeft het panel vastgehouden aan 8 seniorstage II-verslagen.
- Bij het maken van de steekproef is voor wat de cijfers betreft gelet op:
 - o Gelijke verdeling afstudeerders uit laatste cohort en voorlaatste cohort
 - o Realistische afspiegeling van gemiddelde cijfer thesis en gemiddelde cijfer seniorstage II
 - o Ruime vertegenwoordiging van lage cijfers (5,5 tot en met 6,0)
 - o Enkele zeer hoge cijfers (9,0 tot en met 10,0)

Selectie ESP: 8 complete afstudeerdossiers (geen extra producten; ESP kent geen duotoetsing)

- Internship 4: 8 x (altijd individueel)
- Competence Assessment: 8 x (altijd individueel)
- Professional Assignment Project 2: 8 x (altijd individueel)
- Bij het maken van de steekproef is voor wat de cijfers betreft gelet op:
 - o Gelijke verdeling afstudeerders uit laatste cohort en voorlaatste cohort
 - o Realistische afspiegeling van gemiddelde cijfer Internship 4, gemiddelde cijfer Competence Assessment en gemiddelde cijfer Professional Assignment Project 2
 - o Ruime vertegenwoordiging van lage cijfers (5,7 tot en met 6,3) bij alle onderdelen
 - o Enkele zeer hoge cijfers (9,0 tot en met 9,5) bij alle onderdelen

Verdeling eindwerken en werkwijze panel

Het panel bestond uit zes panelleden, waarvan vijf eindwerkenlezers. (De student las niet mee.)

Vier van de vijf panelleden beoordeelden:

- 1 x thesis van een individuele afstudeerder NL
- 2 x thesis van 2 leden van een duo NL
- 2 x stage NL
- 2 x Internship 4 ESP
- 2 x Competence Assessment ESP
- 2 x PAP ESP

Daarmee waren alle eindwerkensets van het NL-programma en van het ESP-programma ondergebracht. Het 5^e panellid heeft op voorhand de laagste cijfers tegengelezen. Ook het vijfde panellid las dus:

- 1 x thesis van een individuele afstudeerder NL
- 2 x thesis van 2 leden van een duo NL
- 2 x stage NL
- 2 x Internship 4 ESP
- 2 x Competence Assessment ESP
- 2 x PAP ESP

Voor deze werkwijze is gekozen om te voorkomen dat er op het laatste moment nog eindwerken tegengelezen zouden moeten worden in het geval van twijfel door de eerste beoordelaar.

Visitatie

De visitatie was gericht op verificatie van de bevindingen uit de documenten en op het verkrijgen van aanvullende informatie om per standaard en *overall* tot een gewogen oordeel te komen.

Beslisregels

De NVAO-Beslisregels Accreditatie in acht nemend, beoordeelt het panel de standaarden afzonderlijk met 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet'. De secretaris heeft in opdracht van het panel de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgenomen in het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland, april 2024.

Visitatierapport

De secretaris heeft een conceptrapport opgesteld. Dat rapport is op donderdag 10 april 2025 voorgelegd aan een collega-secretaris. Deze onafhankelijke tegenlezer is niet bij de visitatie betrokken geweest en heeft geen banden met de opleiding. Dit is een vereiste vanuit de HvA; alle rapporten die opgeleverd worden door zelfstandige, onafhankelijke secretarissen (dus niet werkend in opdracht van een evaluatiebureau, maar rechtstreeks ingehuurd door de instelling) worden tegengelezen door een eveneens onafhankelijke collega-secretaris. Deze tegenlezer heeft het rapport op vrijdag 11 april 2025 gecontroleerd op de navolgbaarheid van de oordelen. De secretaris heeft haar input op vrijdag 11 april 2025 verwerkt en het rapport aan de voorzitter voorgelegd voor feedback. De voorzitter heeft op zaterdag 12 april 2025 feedback gegeven en de secretaris heeft deze op zaterdag 12 april 2025 verwerkt en het rapport voorgelegd aan de panelleden. De secretaris heeft de feedback van het panel in de week daarna ontvangen en op maandag 21 en dinsdag 22 april 2025 verwerkt. De voorzitter heeft het rapport inhoudelijk vastgesteld op donderdag 24 april 2025. De secretaris heeft het rapport diezelfde dag voorgelegd aan de opleiding ter controle op feitelijke onjuistheden (reactietermijn twee weken, met 1 week extra in verband met meivakantie). De opleiding heeft op maandag 12 mei 2025 gereageerd en de secretaris heeft op dinsdag 13 mei 2025 overleg gehad met de voorzitter over de voorgestelde wijzigingen. Naar aanleiding van dat overleg heeft de secretaris de feitelijke onjuistheden op dinsdag 13 mei 2025 gecorrigeerd. De voorzitter heeft vervolgens het definitieve rapport vastgesteld en de secretaris heeft op dinsdag 13 mei 2025 het definitieve rapport naar de opleiding verzonden.

Verslag ontwikkelgesprek

Het ontwikkelgesprek zal plaatsvinden in 2026. Het verslag daarvan maakt geen deel uit van de rapportage aan de NVAO. Het verslag zal intern gepubliceerd worden, in overeenstemming met de NVAO-richtlijnen en de uitwerking daarvan binnen de HvA.

Overzicht bestudeerde documenten NL-programma	
Zelfevaluatie (februari 2025)	
Bijlagen overkoepelend	- Faculteitsplan 2022-26 - Hogeschoolplan HvA 2021-26 - Meerjarenplan opleiding Fysiotherapie 2022-26 - Organisatiestructuur opleiding Fysiotherapie - Rapport Midterm Review 2022 - Visitatierapport 2018 - Voortgangsanalyse n.a.v. visitatierapport 2018 en MTR-rapport 2022
Bijlagen bij standaard 1	- Aanvraag tot koerswijziging lectoraat Fysiotherapie - Competentiematrix - Strategisch onderzoeksbeleid HvA - Kenniskringen opleiding Fysiotherapie - KNGF Beroepsprofiel fysiotherapeut (2021) - Landelijk opleidingsprofiel Fysiotherapeut (SROF 2023) - National diploma supplement national transcript (KNGF en SROF 2017) - Overzicht koppeling NLQF-beroepsrollen-beoogde leerresultaten-onderwijsblokken
Bijlagen bij standaard 2	- Opleidings- en toetsplan 2024-25 - Opleidingsplan Stimulus (2017) - Overzicht koppeling NLQF-beroepsrollen-beoogde leerresultaten-onderwijsblokken - Living labs opleiding Fysiotherapie - Advies curriculumcommissie Stimulus (2021) - Generatieve AI in onderwijs – regels en adviezen (2024) - Hoofdlijn curriculum Fysiotherapie (2022) - NSE 2024 - Blokevaluaties 2023-24 en 2024-25 - OER 2024-25 - Samenvatting onderwijs- en toetsbeleid HvA - Onderwijs- en toetsplan leerroute IPZ 2024-25 - Schematisch overzicht curriculum nieuw - Schematisch overzicht curriculum Stimulus - Studiehandleiding bachelorthesis 2024-25 - Studiehandleiding seniorstage I en II 2024-25 - Visiedocument Evidence-based Practice (2022) - Visiedocument klinisch redeneren (2023) - Visiedocument professionele ontwikkeling (2022-23) - Jaarverslag opleidingscommissie NL en ESP (2023-24) - Notulen vergadering opleidingscommissie NL (2025)
Bijlagen bij standaard 3	- Overkoepelend beoordelingsmodel (standaard rubric voor beroepsrollen, 2024) - Overzicht datapunten jaar 1 en 2 i.r.t. beroepsrollen - Beoordelingsformulier blok 1 en 5 - Samenvatting onderwijs- en toetsbeleid HvA - Onderwijs- en toetsplan leerroute IPZ 2024-25 - Opleidings- en toetsplan 2024-25 - Toetsplan 2021-22 - Organogram examencommissie-toetscommissie-toetsexpertisecentrum
Bijlagen bij standaard 4	- Generatieve AI in onderwijs – regels en adviezen (2024) - Hbo-monitor 2023 - Infographic studenten GenAI Fysiotherapie - Kaderdocument afstudeerfase - Studiehandleiding bachelorthesis 2024-25 - Studiehandleiding seniorstage I en II 2024-25 - Korte handleiding beoordeling eindstage - Voorbeeldportfolio's - Eindwerken

Overzicht bestudeerde documenten ESP-programma
Self-evaluation report (February 2025)
Annexes AUAS Policy - AUAS Education and Assessment Policy 2022 - Hogeschoolplan HvA 2021-26 - AUAS Student Charter 2024-25 - AUAS Test protocols 2024-25
Annexes standard 1 - KNGF Profile (English version) - National diploma supplement national transcript (KNGF + SROF 2017) - ESP Marketing and Communication Plan 2024-25 - ESP Application Excellence (2014) - ESP Application small scale & intensive (2014)
Annexes standard 2 - ESP Curriculum Plan 2024-25 - ESP Team Plan 2024-25 - ESP Course Catalogue - ESP Study Guide - ESP Study Guide – curriculum, rules and procedures - ESP TER (OER) 2024-25 - ESP Hbo-monitor 2021-22 - ESP Hbo-monitor 2022-23 - ESP Midterm Review Report 2022 - ESP NSE 2023, including short reflection - ESP NSE 2024, including short reflection - Visitatierapport 2018 - Course manual Applied Anatomy 2024-25 - Course manual Assessment 3 + Interventions 3 2024-25 - Course manual Concepts Clinical Reasoning 3 2024-25 - Course manual Physiology 2 2024-25
Annexes standard 3 - ESP Examination Plan 2024-25 - Jaarverslag examencommissie 2022-23 - Jaarverslag examencommissie 2023-24 - Grading form Applied Anatomy 1 - Examination Physiology 2 2023-24 - Examination matrix Physiology 2 2023-24 - Course manual Assessment 3 + Interventions 3 2024-25 - Course manual Competence Assessment 2022-23 - Course manual Competence Assessment 2023-24 - Grading form Competence Assessment - Course manual Internships 2022-23 - Course manual Internships 2023-24 - Manual for clinical instructors internships (“factsheet”) 2022-23 - Manual for clinical instructors internships (“factsheet”) 2023-24 - ESP Professional Competence List Internships 2022-23 - Instruction for final patient assessment internship 4 2022-23 - Instruction for final patient assessment internship 4 2023-24 - Course manual PAP 2022-23 - Course manual PAP 2023-24
Annexes standard 4 - Graduation products

BIJLAGE 4

Adviezen panel 2017-18

In oktober 2017 vond de vorige visitatie plaats. In onderstaand overzicht staan de toenmalige adviezen (rapport april 2018²⁴) en een korte beschrijving van de manier waarop de opleiding daarmee om is gegaan, inclusief het oordeel van het huidige panel daarover.

Feedback panel	NVAO-std	Rapport-pagina	Aard ²⁵	Follow-up
Voor de doorontwikkeling van het NL-traject kan de opleiding volgens het panel de keuzes binnen het focuspunt <i>urban vitality</i> , met het oog op de beroepsontwikkeling, en <i>complex care</i> , nog scherper definiëren.	1	14 17 33	Aanbeveling	Om de student afdoende voor te bereiden op het werken binnen de specifieke Amsterdamse context (denk aan superdiversiteit, prestatiegerichtheid, specifieke geografische omstandigheden etc.) zijn er 7 specifieke vaardigheden beschreven, gebaseerd op regionale kenmerken van de metropoolregio Amsterdam en op de aandachtsgebieden van het Centre of Expertise Urban Vitality. Deze vaardigheden hebben betrekking op bewust zijn van en bewust omgaan met de Amsterdamse leefomgeving en ruimtelijke ordening, samenwerkingspartners in de regio, karakterkenmerken die soms regiogebonden kunnen zijn, diversiteit aan culturen en aan etniciteit, sociaal-economische verschillen en regiospecifieke gezondheidsproblemen.
De opleiding kan nog meer aandacht schenken aan valorisatie vanuit onderzoek in onderwijs.	2	15 33	Aanbeveling	De doorwerking van onderzoek is vormgegeven op verschillende manieren. Zo zijn lectoraten en promovendi direct betrokken in de beroepsrolweken en is in studiejaar 2024-25 gestart met kenniskringen die onder andere ontbrekende elementen in het curriculum opsporen. De kenniskringen presenteren iedere 2 maanden hun bevindingen aan docenten en studenten.
Maak bij het NL-traject meer gebruik van aanpak, ervaring en netwerk van ESP voor een herziening van de toelatingsprocedure. Deze procedure moet voorzien in een betere aansluiting op de vooropleiding.	2	15 16	Aanbeveling	De instroomseisen zijn de reguliere hbo-instroomseisen (te weten havo/mbo-4). Daarnaast zet de opleiding zich voor een goede match aantoonbaar in met een efficiëntieprogramma voor Biologie, proefstuderen (rondleiding + minicollege + praktijkles), vrijwillige studiekeuzecheck en gesprek met studiekeuzeadviseur. NB De ESP-procedure is om twee redenen niet haalbaar voor NL: het is wettelijk niet mogelijk om te selecteren aan de poort en de aantallen studenten voor NL liggen veel hoger dan voor ESP, wat het onmogelijk maakt om elke kandidaat-student 1 op 1 te spreken.
De opleiding zou zich verder kunnen beraden over de toekomst (het arbeidsperspectief) van de gepromoveerde docenten, binnen en buiten de opleiding/hogeschool.	2	16 33	Aanbeveling	De opleiding heeft HRM-beleid voor promovendi. In het strategisch onderzoek en lectoren plan van maart 2023 staat dat succesvol gepromoveerde kandidaten een postdocbeurs kunnen aanvragen. Aanvragen worden binnen het HHD- en lectorenoverleg besproken. Daarnaast kunnen sommige docenten van de opleidingsmanager ruimte krijgen om 1

²⁴ Zie: https://publicaties.nvaot.nl/5bdb062a61e51_006906%20rapport%20HvA%20hbo-ba%20Opleiding%20tot%20Fysiotherapeut.pdf

²⁵ Suggestie/advies/aanbeveling/voorwaarde

				dag per week aan hun onderzoek te werken. Verder is er facultair (pre-)promotiebeleid (september 2024).
Vraaggericht (nieuw) vs aanbodgericht (oud): het panel vraagt aandacht voor studentbinding en voor het empoweren van studenten, opdat studenten zelfstandig(er) en verantwoordelijk(er) worden en de opleiding meer gaan "dragen".	2	17 33	Aanbeveling	De opleiding heeft een ingrijpende herziening doorgevoerd in de didactiek: het 2023-curriculum is sterk ontwikkelingsgericht en zet studenten aan tot ontwikkeling naar zelfstandigheid en het nemen van verantwoordelijkheid.
Over het geheel genomen mist het panel duidelijke keuzes op het gebied van internationalisering binnen het NL-traject.	2	18 33	Aanbeveling	Samenwerking tussen NL en het internationale ESP vindt plaats op meerdere niveaus. De NL-teamleiders vormen samen met de ESP-teamleider, de PSH-teamleider en de gezamenlijke opleidingsmanager het managementteam van het cluster Fysiotherapie. Dit betekent dat er op beleidsniveau afstemming is tussen de NL- en ESP-trajecten. De curriculumcommissie van de bachelor fysiotherapie bestaat uit vertegenwoordigers van NL en ESP. Inhoudelijke afstemming en uitwisseling vindt hierdoor op reguliere basis plaats. Tenslotte wordt een aantal docenten zowel bij NL als bij ESP ingezet, waardoor uitwisseling plaatsvindt op lesniveau. Daarnaast is er een coördinator internationalisering aangesteld die in samenspraak met ESP het beleid voor NL heeft vastgesteld. Tegelijkertijd merkt het panel op dat het ook waardevol is dat NL zich juist blijft onderscheiden van ESP. De internationale focus van ESP hoeft niet overgenomen te worden door NL. In die zin deelt het panel de mening van het vorige panel niet.
Het panel vraagt aandacht voor de gecombineerde rol begeleider-beoordelaar bij ESP.	2	19	Advies	Er wordt bij <i>high stake</i> beoordelingen samengewerkt met het NL-traject, zodat minimaal 1 paar ogen volledig onafhankelijk is.
Het panel denkt dat de opleiding wat meer het goed gestructureerde netwerk kan benutten voor ontwikkelingen in het vakgebied gerelateerd aan de medisch-technologische infrastructuur. Ook de veranderingen die zich voordoen in de fysiotherapie vragen om wat aandacht te schenken aan de inrichting van klasruimtes.	2	20	Suggestie	De opleiding maakt gebruik van uiteenlopende technologische applicaties zoals het <i>markerless motion capture system</i> en de anatomagetafel.
Voor verdere verbetering van toetskwaliteit kunnen de werkwijzen (die al goed zijn) verder geüniformeerd worden.	3	21	Advies	De opleiding werkt met het 4ogenprincipe, met kalibratiesessies en resultaat-vergaderingen en beschikt behalve over een examencommissie ook over een toetscommissie, een toetsexpertise-centrum.
De signatuur van de opleiding (<i>urban vitality</i> en <i>complex care</i>) mag sterker doorklinken in de toetsing	3	21	Advies	<i>Urban vitality</i> is vooral in het <i>living lab</i> -onderwijs steviger ingebed en studenten verzamelen datapunten in hun portfolio m.b.t. <i>urban vitality</i> . <i>Complex care</i> heeft nu niet meer de focus die het 6 jaar geleden had; de focus verschuift steeds meer naar positieve gezondheid en van genezen naar voorkomen.

Kijk kritisch naar samenspel van studiebegeleider en praktijkbegeleider bij beoordeling stage.	3	21 22 33	Aanbeveling	In 2021 heeft de opleiding de verschillende rollen in het stagetraject van de student (studiebegeleider, praktijkbegeleider en examiner) onder de loep genomen. Taken en verantwoordelijkheden zijn daarna per rol beschreven in de stagehandleiding.
Naast meerkeuzetoetsen meer variatie aanbrengen binnen kennistoetsing	3	22	Advies	In het 2023-curriculum ligt de nadruk op ontwikkelingsgericht toetsen. Daartoe wordt geen gebruik gemaakt van meerkeuzetoetsen, maar van datapunten in een portfolio.
Vier-ogenprincipe explicieter (dus herleidbaar) in beoordelings-formulieren.	3	22	Advies	De opleiding werkt consequent met meer dan 1 beoordelaar. Het is evenwel niet altijd duidelijk hoe het eindoordeel tot stand is gekomen op basis van de twee (of meer) individuele oordelen. Het panel adviseert om dat in het beoordelingsformulier zichtbaar te maken, ook als dat betekent dat er een tussenversie moet komen die niet gedeeld wordt met de student.
De opleiding werkt gestaag toe naar meer holistisch beoordelen met goede onderbouwing. Het panel beveelt de opleiding aan deze mogelijkheden verder te verkennen.	3	22	Aanbeveling	De opleiding zet hier vol op in met het 2023-curriculum en het portfolio en is daarmee een veelbelovende weg ingeslagen.
Eindwerken wat traditioneel, zouden innovatiever kunnen zijn en meer gericht op <i>urban vitality</i> en <i>complex care</i> .	4	24	Advies	Met het 2023-curriculum heeft de opleiding afscheid genomen van de klassieke scriptie.
Alumni beter volgen, netwerk versterken	4	24 33	Aanbeveling	ESP heeft goed zicht op alumni. Dat blijkt uit het alumnionderzoek dat is gedaan om te achterhalen waar alumni terechtkomen en ook uit de gesprekken die het panel met studenten en alumni voerde.

Feedback panel	BKKI-criterium	Rapport-pagina	Aard	Follow-up
Visie op maatschappelijke verbreding scherper formuleren, visie inkaderen.	A	28	Advies	ESP heeft niet gekozen voor maatschappelijke verbreding. Dat is ook geen vereiste voor criterium A. ESP heeft gekozen voor persoonlijke verbreding en benadrukt de kritisch-onderzoekende, creatieve, innovatieve kwaliteiten van de <i>global physiotherapist</i> .
Het internationale en intercultureel bekwame docentencorps blijft aandacht verdienen om ESP haar wervende kracht en internationale status te laten behouden. Het panel adviseert de opleiding ook expliciete aandacht te blijven geven aan de diversiteit in het docententeam.	E	27	Advies	ESP beschikt over een zeer divers en internationaal georiënteerd team. Internationaal in de zin van achtergrond en internationaal in de zin van werkervaring. De 13 vaste docenten (6 vrouwen, 7 mannen) komen uit India, Amerika, Oekraïne, Frankrijk, Marokko, Duitsland en Nederland en alle 13 docenten hebben internationale ervaring. De docenten variëren in leeftijd van 27 tot 60.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding **adequaat** is omgegaan met de feedback van het vorige visitatiepanel, dat in 2017-18 de opleiding beoordeelde. De meeste aanbevelingen en adviezen zijn onverkort opgevolgd. Daar waar dat niet het geval is, heeft de opleiding de keuze overtuigend onderbouwd.

Naam	Korte beschrijving
Drs. K.M. (Karin) Verschoor MSc (voorzitter)	Directeur Economisch Domein Hogeschool Saxion (en bewegingswetenschapper)
Drs. K. (Kitty) Meijer (lid)	Toetsdeskundige, PhD-kandidaat Instituut Bewegingsstudies Hogeschool Utrecht (en fysiotherapeut)
Dr. M. (Mathijs) van Ark (lid)	Docent en onderzoeker Hanze Hogeschool (en fysiotherapeut)
Dr. W.M.C. (Mieke) Mulder (lid)	Arts Topaz regio Leiden (BKKI-deskundige)
Drs. T. (Tjeerd) de Jong (lid)	Voorzitter College van Bestuur Onderwijsgemeenschap Venlo & omstreken (dakpan)
K.J.H. (Koen) Wijsman MSc (studentlid)	Masterstudent geneeskunde tot zomer 2024 Arts-onderzoeker Leids Universitair Medisch Centrum
Mw. drs. B.E. (Barbara) Roemers (secretaris)	NVAO-gecertificeerd secretaris

Alle panelleden en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring (OGV) ondertekend. Hierin verklaren zij gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de visitatie geen zakelijke en geen persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken opleiding(en), anders dan in het kader van de werkzaamheden als panellid ten behoeve van deze visitatie. Deze OGV's zijn in het bezit van de HvA (die het panel bij de NVAO heeft voorgedragen) en de NVAO. De HvA heeft middels de 'onafhankelijkheidsverklaring instelling' de onafhankelijkheid van de panelleden bevestigd.

Op 11 februari 2025 stemde de NVAO in met het oorspronkelijke panel, met instemmingsformulier PA-2178. Nadien heeft de dakpan uit het panel zich terug moeten trekken en heeft de HvA een gewijzigde panelsamenstelling voorgelegd aan de NVAO. Op 5 maart 2025 heeft de NVAO met een aangepaste versie van instemmingsformulier PA-2178 de aangepaste panelsamenstelling goedgekeurd.

In de aangepaste panelsamenstelling vormde Tjeerd de Jong de dakpan. Hij heeft in zijn beoordeling (te weten in zijn eerste-indrukken-formulier, tijdens de visitatie en in zijn feedback op het rapport) vergelijkingen gemaakt met de andere opleidingsbeoordeling waarbij hij binnen het cluster betrokken was.

Afkorting	Toelichting
BIG	Wet op beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)
BOKS	<i>Body Of Knowledge and Skills</i>
BOKSA	<i>Body Of Knowledge and Skills and Attitude</i>
BKKI	Bijzonder Kenmerk Kleinschalig en Intensief Onderwijs
CA	<i>Competence Assessment</i> (competentietoets o.b.v. portfolio)
CanMEDS	<i>Canadian Medical Education Directives for Specialists</i>
CGI	Criteriumgericht interview (toetsvorm bij portfolio)
CI4	<i>Clinical Internship 4</i>
ENPHE	<i>European Network of Physical Therapy in Higher Education</i>
EPA	<i>Entrustable Professional Activities</i> (toetsvorm, gebruikt binnen stage)
ESP	<i>European School of Physiotherapy (internationaal traject, Engelstalig)</i>
ESPA	<i>European School of Physiotherapy Association</i>
FT	Fysiotherapie
IPZ	<i>Interprofessionele Paramedische Zorg (traject binnen NL-traject)</i>
Mini-CEX	<i>Mini Clinical Evaluation Exercise</i> (toetsvorm, gebruikt binnen stage)
NL	<i>Regulier traject fysiotherapie (Nederlandstalig)</i>
OC	Opleidingscommissie
PAP2	<i>Professional Assignment Project 2 (literatuurstudie)</i>
SROF	Studie Richtings Overleg Fysiotherapie (landelijk overlegorgaan fysio-opleidingen)
WCPT	<i>World Confederation for Physical Therapy</i>

Edu van nu
onderwijsdiensten

Marelaan 37
2341 LB Oegstgeest
06 4517 3824
info@eduvannu.nl

